Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HUSNU
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
ÇARŞAMBA 6 HAZİRAN 1979
500 KURUŞ

İçişleri Bakanı F.Almanya'da

Güneş: "Evet, kaçan komandolar konusunu görüşmeye geldim"

HALİT AYANOĞLU BONN'DAN BİLDİRİYOR

Federal Almanya İçişleri Ba' anı Gerhart Rudolf Baum'un davetlisi olarak Bonn'a gelen İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş Almanya'ya kaçan MHP'li komandolar konusunu görüşmeye geldiğini söyledi.

Bonn Havaalanına inen Güneş, havaalanında dinlenirken basın

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Bütün yetkilerin orduya devrini istemişlerdi

Savcı MHP yöneticilerinin Sıkıyönetimde yargılanmasını istedi

- Sıkıyönetimde yargılanması istenen yöneticiler arasında Avni Çarsancaklı Yaşar Okuyan Taha Akyol da var
- MHP yöneticileri hakkında açılan davaya Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesinde başlandı

ANKARA(ÖZEL)

2 Ekim 1978 tarihinde yayınladıkları bildiride ülke yönetiminde bütün yetkilerin orduya devredilmesi koşuluyla sıkıyönetim ilan edilmesini isteyen MHP Genel İdare Kurulu üyelerinin 6. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılanmalarına başlandı.

Türk Ceza Kanununun 142. maddesine giren "tek bir zümrenin hakimiyetini kurmak" suçuyla yargılanan MHP yöneticileri davasının sıkıyönetim kapsamına girdiğini belirten savcı, MHP yöneticilerinin sıkıyönetim mahkemesinde yargılanmak üzere dosyanın sıkıyönetim savcılığına gönderilmesini istedi.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Maraş katliamının elebaşılarından ve katliamın başlatılmasında birinci derecede rol oynayan Ökkeş Kenger, Mehmet Leblebici ve Yunus İlhan (Soldan sağa) *(Fotoğraf: Korhan ATAY)*

Milli Birlik Grubu AP' yi sert bir dille eleştirdi

ANKARA (ÖZEL)

Milli Birlik Grubu dün yaptığı toplantıdan sonra yayınladığı bildiride AP başkanlık divanı bildirileri çok sert bir dille yanıtladı.

Bildiri de, "Bundan sonra dökülecek kanların sorumluluğundan ve hesabından bahsedilmesi ulusumuzun yeni kanlı olaylara sü-

(Devamı Sa. 7 Sü. 2'de)

AP gerginlik politikasını sürdürüyor

GÜVEN OYLAMASI CUMARTESİYE

- İşgüzar gensorusu yarın görüşülüyor

ANKARA (ÖZEL)

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında yolsuzluk yaptığı iddiasıyla verilen gensoru

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Demirel ve 255 AP'li, tabii senatörlüğün kaldırılması için yasa önerisi verdi

5. sayfada

Bir süre önce yakalanan THKP-C Devrim Savaşçıları üyesi 11 kişi

8 kişiyi öldürmüşler

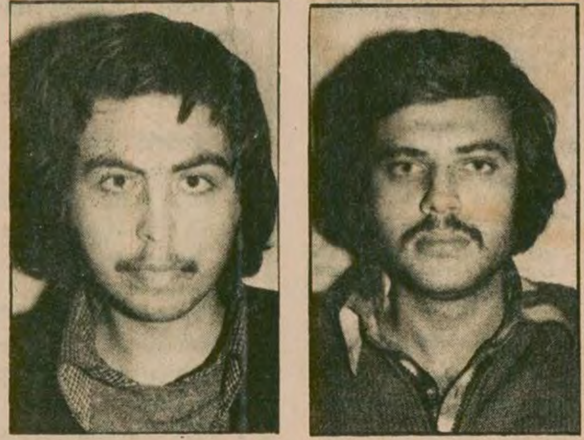
HABER MERKEZİ

"THKP—C Devrim Savaşçıları" örgütünün bir süre önce yakalanan 11 üyesinin çeşitli öldürme ve soygun olaylarını tertipledikleri açıklandı. Yakalanan kişilerin evlerinde yapılan aramalarda çok sayıda silah, patlayıcı madde, sahte kimlikler ve eylem planları bulundu.

EYLEMLERİ

Emniyet Müdürlüğünce yapılan açıklamada, yakalanan THKP-C Devrim Savaşçıları üyeleri; şu eylemleri gerçekleştirdiler. Fikirtepe İş Banka-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Merter operasyonu sonunda yakalanan Dev-Savaş adlı örgütün iki mensubu Hulusi Köprülü ve Zeki Yumurtacı ile yüzlerini gizleyen Dev-Savaşçılar "Halk adına" eylem yaptığına inanan, yüzünü halktan gizler mi? *(Foto: AYDINLIK)*

İnan senatörlükten istifa etti

ANKARA(ÖZEL)

AP Bitlis Senatörü Kamran İnan'ın, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi nezdindeki Temsilciliğine atanmasıyla ilgili kararname tamamlandı ve İnan Cumhuriyet Senatosu üyeliğinden istifa etti.

Kamran İnan'ın önce-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Türkiye-Rusya Ekonomik İşbirliği Anlaşması imzalandı

ANKARA (AA)

Türk-Sovyet Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonu 4. dönem çalışmaları sona erdi ve iki ülke arasında enerji ve sanayi alanında işbirliği yapılmasına ilişkin bir protokol imzalandı.

Bir hafta süren görüşmeler sonunda dün imzalanan protokol, çeşitli

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Çiçek Sinemasını bombalamaktan sanık

Kenger ve Leblebici duruşmadan atıldı

MHP'li avukat sanık fotoğraflarının çekilmesini engellemek istedi

ADANA (ÖZEL)

Kahramanmaraş katliamı davasının ikinci gününde Ökkeş Kenger, Mehmet Leblebici, Mahmut Kalkan ve İsmail Apaydın salondan atıldılar.

Dün öğleden sonra kimlik tespitlerine devam edilirken Mahkeme Heyeti Başkanı Hakim Albay Hikmet Hacımirzaoğlu ilk iki sanık olan Ökkeş Kenger ve Mehmet Leblebici'nin yerlerinde olmadıklarını gördü. Duruşmayı keserek Kenger ve Leblebici'nin nerede olduklarını sordu. Kenger ve Leblebici'nin orta sıralarda ayağa kalktıkları tutuksuz sanıklara çok yakın bir yerde oturdukları görüldü. Bunun üzerine Kenger ve Leblebici ile onlarla yer değiştiren Mahmut Kalkan ve İsmail Apaydın Mahkeme Başkanı tarafından kürsünün önüne

(Devamı sa.7, sü.3'de)

ÖKKEŞ KENGER:

Solcuların attığı izlenimi verip kargaşalık çıkarmak amacıyla Çiçek Sinemasına bomba atmak ve olaylara katılmaktan idam istemiyle yargılanıyor.

FOTOĞRAFLARLA K.MARAŞ DAVASI 4. SAYFADA

YUNUS İLHAN:

Ökkeş Kenger, Çiçek Sinemasını içerden bombalarken, Yunus İlhan'a da dışardan sinemaya dinamit atması görevinin verildiği kaydediliyor. Yunus İlhan'ın ağabeyi Muhittin İlhan ETKO davasında yönetici olarak yargılanıyor.

AHMET DENİZDOLDURAN:

Ahmet Denizdolduran (171) "Alevileri öldürün diye bağırdığı, elindeki et satırı ile İsmail Nergiz'in kafasına vurduğu, İsmail Nergiz can verirken, Gülizarı da öldürelim dediği, Ali Akıncıyı öldürenler arasında da bulunduğu...." İddianame s. 126-127

142. Maddeyi 2. Ağır Ceza Mahkemesinin yetki alanında görmediği için

Anayasa Mahkemesi 142. Maddeye ilişkin başvuruyu incelemeden geri çevirdi

- TEP davasına bakılamadı

ANKARA (ÖZEL)

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, dün yaptığı toplantıda İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin Türk Ceza Kanununun 142. maddesinin iptaline ilişkin başvurusunu, mahkemeyi yetkisiz görerek reddetti. Yüksek Mahkeme, 142. maddenin İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahke-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

BAŞYAZI

Demirel bölünmeyi körüklüyor

DEMİREL gerginliği tırmandırma siyasetini sürdürüyor. Son hedefi de Cumhurbaşkanı oldu. Korutürk'ün Hasan Korkut'u bakanlığa ataması AP'nin yeni saldırılarına yol açtı.

Aslında Demirel için sorun usulsüzlük değildir. AP Genel Başkanı'nın derdi, erken seçim için ortam yaratmaktır. Buna kim karşı durursa veryansın ediyor. AP, Başkanlık Divanı Korutürk'e de bu yüzden "Bunalımın mihrakında bulunduğu", "Bundan sonra dökülen kanların sorumluluğundan kurtulamayacağı", "dibinde hile bulunan hükümete destek olduğu" iddiasıyla ağır suçlamalar yöneltiyor.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Aydınlık

Tayland, Vietnam'ın saldırmazlık anlaşması imzalanması önerisini reddetti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tayland, Vietnam'ın, "karşılıklı saldırmazlık anlaşması" yapılması önerisini reddetti

Bir Tayland hükümet sözcüsü, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, 2 Haziranda Tayland'a gelen Vietnam Dışişleri Bakan Yardımcısı Yur Agen'in sözkonusu öneriyi yaptığını, ancak hükümetin bunu reddettiğini belirtti. Sözcü, hükümetinin, Tayland ile Vietnam'ın sınır olmadığını Yur Agen'e hatırlattığını kaydetti.

CHP' li Özer: "Milli Mücadele Meclisinin özlemini çekiyoruz"

- Malatya Senatörü, parlamenterleri Mecliste bir 23 Nisan grubu oluşturmaya çağırdı
- Özer, bütün ideolojik partilerin özgürce kurulmasını istedi

"Bölücülüğe karşı cezalarla değil, kardeş sevgisiyle yaklaşmalı"

Yazısı 5. sayfada

Cerrahpaşa Hemşire Okulu öğrencileri direnişe geçti

Yazısı 5. sayfada

Coşkun: "Türkler ve Yunanlılar dış müdahale olmazsa tüm sorunlarını çözer"

ATİNA(AA)

Yunanistan Hükümetinin resmi konuğu olarak bir süre önce Atina'ya giden Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun iki ülke arasında imzalanan turizm anlaşmayla ilgili.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Halkın Kurtuluşçuları, TİKP Konya İl Başkanına ve yardımcısına saldırdı

ANKARA(ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi Konya İl Başkanı İlhan Kırıt ve yardımcısı Ünal Erdoğan Halkın Kurtuluşçularının saldırısına uğradı. 15 kişilik bir çeteyle İlhan Kırıt'ı izle-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

AYDINLIKTA

Sina Çıladır

Stratejik röntgencilik

Ülkemizdeki bilumum revizyonistlere göre, şu günlerde SSCB ile ABD arasında imzalanması beklenen SALT 2 (stratejik silahları sınırlama) anlaşması iyidir. Çünkü SALT 2, "yumuşama"ya, "barış"a hizmet ediyor. SALT 2'nin imzalanması demek, her şey bir yana, insanlığın fizyolojik geleceğini garantiye almak demektir. "Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için" atılmış ileri bir adım demektir... SALT 2'nin imzalanmasında başı çekmekle, Sovyetler Birliği, "Leninist" ve de "Enternasyonalist" görevlerinden birisini, hatta en önemlisini yerine getirmiş oluyor. "Barış içinde birarada yaşama" ilkesini bir kez daha hayata uygulamış oluyor...

Peki, U-2 casus uçaklarının semalarımızda uçmalarına SSCB'nin yeşil ışık yakması ne anlama geliyor? Bu da iyi midir?

Revizyonistlere, kağşamış solculara göre bu da iyidir. Neden? Çünkü U-2 casus uçaklarının Türkiye semalarından Rusya'yı gözetlemesi, Rusya'nın buna dolaylı yollardan "evet" demesi, Kremlin'in "İyiniyet"ini gösteriyor. Rusya bu tutumu ile demek istiyor ki, "SALT 2 konusunda ben samimiyim, ABD Türkiye semalarını kullanarak gelsin beni gözetlesin, hiç bir yaramazlık yapmayacağımı kendi gözleriyle görsün..."

Eh, Sovyetler ile ABD bu kadar "iyiniyetli" ise, bu kadar "barış"a susamışlarsa, insanlığın "esenliğini" bu kadar düşünüyorlarsa, semalarımızda üç-beş casus uçağının dolaşması ne yazar? Yazsa yazsa "dünya barışı" için kaynatılan yeni çorbada bizim de tuzumuzun bulunduğunu yazar!..

Revizyonistler ile Başbakanımız ve ana-muhalefet başkanımız (nüans farklılıkları ile) böyle düşünüyorlar.

Peki bu düşünce doğru mudur? Gerçek nedir?

U-2'ler, SALT 2 oyunun bir mizanseninden, oyunun küçük bir parçasından başka bir şey değildir. Şu sıralar ABD, İran'daki dinleme tesislerini tümüyle kaybetmiş durumdadır. U-2'ler aracılığı ile gerçekleştirilecek olan gözetleme, bu "açığı" kapatmayı amaçlamaktadır. Sovyet revizyonistleri, hegemonyacı amaçları için daha fazla önem verdikleri SALT 2'nin tastamam yerine oturması için, bu "gözetlenme" veya "denetlenme" girişimini görmezden gelmeyi yeğlemektedirler. Çünkü cümle alem bilmektedir ki SALT 2, göstermelik bir anlaşma olmaktan öte anlam taşımayacaktır. Bu açıdan stratejik röntgenciliğin de gerçekte barışa hizmet ettiğini söylemek mümkün değildir.

İtiraz mı ediliyor?

Buyrun SALT 1'i! SALT 1, ABD ile Sovyetler'in silahlanma yarışını durdurabilmiş miydi? Son yıllarda Sovyetler'in geleneksel (Konvansiyonel) silahlarda ABD'yi geride bıraktığını kim bilmiyor? Gene Sovyetler'in stratejik silahlanmada ABD'ye yetiştiğini, dahası bir denge durumu yarattığını kim gözler önünden saklayabilir? Sonra "barış" anlaşmalarının kağıt üzerinde kaldığı bugün kimin meçhulü? Sovyetler'in Güney Yemen, Afganistan, Zaire ve Kamboçya'da en berrak ifadesini bulan saldırganlığını hangi barış anlaşması ile izah edebilmek mümkündür?..

Oyun açıkta oynanmaktadır. Sovyet savaş patronları, SALT'ları da kucaklamak şartiyle her "barış anlaşması"nı, dünya hegemonyası satrancında bir piyon olarak kullanmaktadırlar. Yani sözde barış girişimleri, gerçekte savaş iç güdüsünün somut birer tezahüründen başka bir şey değildir.

* * *

Peki bu gerçekler karşısında U-2 casus uçaklarının semalarımızı kirletmesine izin vermek ne anlama gelir? Açıktır ki barış'a değil, savaşa hizmet anlamına... Milli bağımsızlığımızı, dünya hegemonyası peşinde koşan iki süper güce peşkeş çekmek anlamına... Bunun başka izah tarzı yoktur!

U-2 casus uçakları sorunu, ülkemizin gerçek menfaatlerini savunanlarla savunuyor gözükenler arasında kalın bir çizgi çekmiştir. Ülkemizin gerçek menfaatlerini düşünenlerle düşünmeyenler, devrimcilerle sahte devrimciler artık iyice ayrışmıştır.

U-2 casus uçaklarının semalarımızı kirletmesine karşı hayırhah bir tavır takınanlar, bundan böyle söz düzeyinde bile Türkiye'nin bağımsızlığından sözedemezler. Buna hakları yoktur. İdeolojik- siyasi etiketleri ve bürokratik sıfatları ne olursa olsun!.

FİKİR MEYDANI

BABAİ EYLEMİNDEN MARAŞ KATLİAMINA

Adil Gülvahaboğlu
AVUKAT

TÜRKLER, bozkırın göçebe-çadır yaşamından Anadolu'daki yarı göçebe ve giderek yerleşik köy-kent yaşamına girince, toplumsal tabakalar, sınıflar da belirgin olarak ortaya çıkmaya başlamıştır. Toplumsal kriz gittikçe artıyor, savaşların mali yükü, ağır vergiler, devlet örgütünün yarattığı huzursuzluk, rüşvet, adam kayırma, etnik sorunlar, 1243 Kösedağ Savaşı'ndan sonra artan Moğol saldırısı, Anadolu insanını büsbütün karışık, ağır yaşam koşullarına itiyordu. Moğol saldırısıyla aynı yıllara rastlayan yoğun Türkmen boylarının Anadolu'da yerleşmesi de ayrı bir sorun yaratıyordu. Çünkü devlet, "Türkmenlere yalnız istismar edilen bir unsur gözüyle bakıyordu"(1). Türkmenler, inanç ve eğilimleri bakımından benliklerini korumuşlardı. Ulusal kültürleri başka kültürlerin saldırısıyla kirlenmemişti. Bu bakımdan laik, demokrat, akılcı, yaratıcı geleneklerinden dolayı Sünnilik esaslarına göre bir biçim ve öz kazanmış olan devlet çarkıyla ters düşüyorlardı. Devletin nimetinde yoklardı, fakat külfetinde varlardı. Türkmen, Bektaşi, Alevi-Tahtacı.. ;diye adlandırılan bu kitleler dilde, edebiyatta, sanatta, resimde, müzikte, inançta-ibadette, düşünce ve felsefede, gelenek ve göreneklerde ulusal-yaratıcı-laiktiler.

Medrese kültürü, saplantı düşünler, dinsel kurallara kayıtsız-koşulsuz teslimiyet, baskıcı devlet otoritesine boyun eğme... gibi olgularla bunların bağdaşması olanaksızdı. Aslında devlet düzeni de bunlarla bağdaşmıyordu. Çünkü devlet, ulusal ve lâik değildi. Demokrat değildi. İslamiyet'in sosyal adaleti, düşünceyi, yaratıyı emreden kurallarından uzaklaşılmıştı. Çıkarcı çevreler, din kurallarını kendi yararları doğrultusunda kullanıyorlardı. Böylece laik, özgürlük yanlısı çevreler, devletin dışına itiliyordu. Devlet, Sünnilik esaslarıyla özdeşti. Giderek laik çevreler kırsal yerlerde yoğunlaşmaya başladılar. Varlıklı çevreler daha çok kentlerde bulunuyordu. Derken Alevi inançlı çevreler yoksullaşıyor, Sünni inançlı çevreler de devletin yanında bulunmaktan dolayı varsıllaşıyorlardı. Bu böylecene yüzyıllar boyu sürüp gitti.

Baba İshak, bu haksız, yolsuz gidişe başkaldırdı. Halka, uğradığı haksızlığı, yolsuzluğu anlattı. Selçuk devletiyle ileri gelenlerinin ahlak kurallarından ne denli uzaklaştıklarını gözler önüne serdi. Bütün insanların eşit haklara sahip olduklarını söyleyerek haklarının gasbedilmiş olduğunu bildiriyordu.(2) Bu baskı ve zulüm yönetimine karşı 3 Ağustos 1239'da Babailer ayaklandı. Kırşehir yakınlarındaki Malya ovasında Babailerden 4.000 kişi kılıçtan geçirildi. Türkmenlerin erleri, erenleri öldürüldü. Genç, yaşlı hiç kimseye aman verilmedi. Keyhüsrev, Türkmenleri öldürüp imha ettikleri için Frank askerlerine 300.000 florin altın vererek onları ödüllendirdi.(3)

OSMANLI devlet yönetimi sırasında da Alevi kökenli-inançlı yurttaşlarımız kıyıma, yıkıma uğratılmışlardır. Yavuz Sultan Selim zamanında, 40.000 Alevi inançlı yurttaşımızın öldürüldüğünü tarih kitapları yazmaktadır. Ebussuut Efendi (1490-1574)'nin fetvalarında da bu ayrıcalığın devlet güçlerinde nasıl yerettiğini görmek olasıdır:

"... Fetva NO:479-Kızılbaş taifesinin Şer'an kıtali (öldürülmesi) helal olup, katleden gazi ve kızılbaş taifesinin ellerinde maktül olanlar şehit olurlar mı?

ELCEVAP: Olur, gazai ekber ve şehadeti azimedir.

Bir başka örnek de şu:

Fetva NO: 969-Şeyh Bedrettin Simavi ki, "Varidat" sahibidir. Tekfir etmeyip la'net etmeyen kafirdir" diyen Zeyd'e ne lazım olur?

ELCEVAP: "Anın mürütlerinden olan kafirlerdir, "demek lazımdır. Sair kefere gibi adın anmayıp la'net etmeyip kendi halinde olan Müslüman kafir olmaz."(4) Devlet adına fetva veren 30 yıl bu görevde (1545-1574) kalan şeyhülislam'ın fetvaları da böyle!..

Atatürk'ün laik, akılcı dönemi terkedilmeye başlandıktan sonra (Babai kırımının üzerinden 700 yıl geçmesine rağmen) yüzyılımızın sonuna doğru 1978 yılında, gerici, yobaz-faşist siyasi çevrelerin hazırladıkları komplo sonucu 500'e yakın yurttaşımız öldürülmüştür. Bu olay yüzyılın en büyük toplu öldürme olaylarından biridir. Viyetnamın MY Lai Köyü'nde de Amerikalı bir teğmen 302 Vietnamlıyı toptan öldürtmüştü. Bu iki olay arasında benzerlik var. Her iki toplum da emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana olmuştur. Her ikisi de barıştan özgürlükten, emekten, haktan yana olmuştur. Demek ki inanç-mezhep filan yalnız bir vasıta oluyor. Amaç değil. Faşizme karşı çıktın mı kurşunları yiyorsun!..

Maraş kırımını anlatan bir yurttaş şöyle diyor:

"...Bağlarbaşı Camii'nde hoca, hergün verilen vaaztan bir saat önce vaaz vermeye başladı. Ben de erkenden kalkıp camiye gittim. Camide üç bine yakın kalabalık vardı. Herkesin elinde tahra, balta, sopa... ne ararsan bulunuyordu. Verilen vaaz tamamen oradaki kalabalığı kışkırtmaya yarıyordu. Hoca, "hükümet komünist bir hükümettir. Geçmişte de Halk Partili camilerimizi kapatıp kitaplarımızı yaktırdı. Şimdi de komünistlere yardım edip Ulucami'yi yaktırdı. Müslüman din kardeşlerimizi öldürdüler. Allahını seven Müslüman olarak cenk meydanında toplansın. Kafirlere, Alevilere karşı! Hadlerini bildirmeliyiz." dedi. Bu hükümeti yıkmak ve yerine Müslüman hükümetini kurana kadar kanımızı akıtmak için kararlı mıyız?" diye sordu. Söz verildi. Ülkücü gençlerden oluşan dehşet ekibi ayrı bir grupta toplandı. Benim de içinden kurtulup kaçamadığım grup ayrı bir yerde toplandı. "Dahası bilindiği gibi toplu katliam ve yüzlerce ölü! Gebe kadınlar, gelinler, kızlar... Babai eyleminde kırıma uğrayan yurttaşlarımızla bunun arasında ne fark var. Bir bakıma bu olay, ona göre daha ilkel. Zamana göre düşünürsek daha adi, daha korkunç! Hem de kime karşı? Anadolu'da ulusal dil ve kültürün akıncılarına karşı! Mustafa Kemal'in bağımsızlık, özgürlük ve uygarlık savaşında etkin rol oynayan kitleye karşı! Yeniliğin, aklın, yaratının, resmin, müziğin, raksın, kadın haklarının, demokrasinin temsilcisi bir çevreye karşı. Şevket Süreyya Aydemir bu toplumsal olguya şöyle değiniyor: "... Anadolu'da Bektaşi-Alevi kitlesi Mustafa Kemal'in bağımsızlık ihtilalini yürekten desteklerken, laik düşünen, Anadolu halkının harc'ı, özü durumunda olan kitleleri içinden atmış olan Saltanat'ın temsilcisi padişah işgal kuvvetlerinin uşağı durumuna düşmüş olarak şöyle diyordu: "Millet bir koyun sürüsü. Ona bir çoban lazım!"(5) Mustafa Kemal kongrelerden sonra ulusal meclisi toplamak üzere Ankara'ya gelirken 11/12 aralık (1919) gecesini Hacıbektaş'ta geçirmiş ve Şeyh Cemalettin Çelebi'den Kuvayi Milliye'yi destekleyeceğine dair söz alır:

"— Paşam, milli birliğe ve örgüte elimden gelebilen bütün maddi ve manevi yardımı yapacağım."

VE..." Çelebi sözünde sonuna dek durmuştu.(6) Ulusal Kurtuluş Savaşı başlarında, Ankara'ya giderken Mustafa Kemal'in uğradığı Hacıbektaş'ta büyük bir ilgiyle, çoşkuyla karşılandığını biliyoruz. O'nu, yüzyılların baskısını, ezincini, zulmünü yaşamış Türkmen yığınlarının bir kurtarıcı gibi görmeleri ve Mehdi saymaları doğaldır. Osmanlı'ya başkaldıran her insanda kendi tarihsel eziklikleri yenen bir kişilik görmüşlerdir. Mustafa Kemal kendi kişilikleriyle bir başkaldırıydı."(7)

Atatürk'le birlikte artık doğru yolu gösteren kılavuzun bilim olduğu anlaşılıyordu. Ve ulusal devlet yurttaşları inançlarına göre ayrıma tabi tutmuyordu. 1950'den sonra ve 1-2. MC iktidarlarıyla bu düşmanlık tohumları yeşermeye başladı. Fakat bu kez sınıfsal bir özle saldırdılar. Zaten tarihteki din "sapkınlıkları" şeklinde görülen ayaklanmaların tümünün temelinde de bir maddi öz vardır. "Eğer sınıf mücadeleleri dinsel bir nitelik taşıyor, eğer çeşitli sınıfların çıkar, gereksinme ve istemleri din maskesi altında gözleniyorduysa, bu hiç bir şeyi değiştirmez ve çağın koşullarıyla kolayca açıklanabilir."(8) Türk tarihindeki Şah Kulu, Nur Ali Halife, Şeyh Celal, Baba Zunnun, Kalender Çelebi, Kalenderoglu, Babai, Şeyh Bedrettin, Celali(9)... İsyanlarının hepsinde de maddi bir öz vardır. Kökenleri itibarıyle sınıfsaldır. Bu sınıfsallık 1978 yılının son ayında Maraş katliamında da kendini göstermiştir. Onlar Alevi inançlıydılar ama olduğu gibi ulusal, ilerici, devrimci bir perspektiften bakıyorlardı ulusa, ülkeye ve tüm insanlığa. Bunun için de sermayenin elektriklenmiş azgın yönetimi olan faşizmin uşaklarının saldırısına uğradılar. Onların şahsında ezenle ezilen, soyanla soyulan, akılla, batıl, üretenle üretmeyen, düşünenle düşünmeyenin savaşı yapılmıştır. Özgürlükle, tutsaklığın, bağımsızlıkla bağımlılığın savaşı yapılmıştır. Çünkü onlar yeniliğin, halk yararına yapılan tüm reform ve devrimlerin yanında yer almışlardı. Hatta zaman zaman bunları kendileri yaratmışlardı. Babai'de, Şeyh Bedrettin'de, Pir Sultan'da... örnekleri vardı.

Aslında Türk tarihinde ulusal anlamda bir sosyal adalet geleneği vardı. Ulusaldan, halktan ayrıldıkça kargaşalar çoğalmış halkın düşünceleri kirletilmiştir. Yerli, ulusal olan yenilikçi-devrimci olmuştur. Bağımlı olan, dıştan kaynaklanan gerici, yobaz olmuştur. Türklerdeki bu demokrat geleneği şu dizeler gayet güzel vurguluyor: "Zulüm görmüş, aciz ihtiyar nine,/ El attı Sultan Sencer'in eteğine, Senden, dedi, görmedim hiç inayet;/ Zulüm gördüm, diye etti şikayet. Derdini anlattı şikayetinde,/ Şöyle hitap etti nihayetinde:

> **Türklerin çün yükseldi devletleri,**
> **Adaletten süslendi hep illeri;**
> **Mademki sen zulme amil olursun,**
> **Bir Türk değil çapulcu bir Hindusun!**

Bu kıssadan çıkan hisse az değil:

Bir KİMSE KİM ADİL DEĞİL, TÜRK DEĞİL!" (10)

Türk ulusu adına hareket ettiğini söyleyen satılmış saldırganlara bu şiir epeyce ders verir, kanısındayım.

DİPNOTLAR
1) Faruk Sümer, Oğuzlar (Türkmenler), s.158 vd.
2) Çetin Yetkin, Türk Halk Hareketleri ve Devrimler, 1.Cilt, s.85-86
3) Osman Turan. Selçuklular Zamanında Türkiye, s.425
4) M.Ertuğrul Düzdağ, Ebusuud Efendi'nin Fetvaları, 1972, s.109
5) Şevket S.Aydemir, Tek Adam, Cilt 2, 1971, s.206.
6) Doğan Avcıoğlu, Milli Kurtuluş Tarihi, 1976, Cilt 3, s.991.
7) Ceyhun Atuf Kansu, Özgür İnsan, Sayı.50. Cumhuriyet Bayrağı Altında.
8) Din Üzerine, K.Marx-F. Engels, Din Üzerine, 1976 s. 196.
9) Çetin Yetkin, AGY. s. 196.
10) Azerbeycan Şairi Nizami Mehmet Emin Resulzade, 1951, s.294.

Gayrimenkulün açıkartırma İlanı
Üsküdar 1. İcra Memurluğundan
Dosya No: 1978/3251

Satılmasına karar verilen gayrimenkulün cinsi, kıymeti, adedi, evsafı:

Üsküdar burhaniye mahallesi Abdullağa mevkiinde 209 pafta 731 ada 61 parsel sayılı 934 M2. miktarlı kargir 3 ev dükkan kahvehane ve karakol binası vasıflı gayrimenkülün 974/3736 hissesi 651.800 lira bedelle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

Satış şartları:

1— Satış 30/7/1979 Pazartesi günü saat 14'ten 14.30'a kadar Üsküdar 1 ci icra dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75'ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 9/8/1979 Perşembe günü aynı yer ve saatte ....da saat ....de ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.

2— Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin %10'u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3— İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4— Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133 maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5— Şartname, ilan tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir. (10 TL pul gön.)

6— Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak isteyenlerin 978/3251 sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.

(İc. İf. K 126) 1/6/1979

(+) İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir.
Yönetmelik Örnek No: 27

Basın: 4217-556

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

"Üç Nasyonalist..."

Mantığa bak!

Efendim Türkiye de faşist yokmuş...

Nasıl oluyormuş o?

Çünkü, "ben faşistim.." diyen yokmuş...

Eeee...

Hitler'in, Mussolini'nin resimlerini asan, basan yokmuş...

Eeee...

Kollarında gamalı haç taşıyan yokmuş...

Eeee...

Onun için Türkiye'de "faşist" denilen nesne bulunmuyormuş...

Bulunmadığına göre stok mu ediliyor yoksa?

İşbirlikçi işadamlarınca piyasaya sürülebilmeleri için müsait bir zaman kollanıyorda haberimiz mi yok?

Yok, yok.. hiçbiri değil.. maşallah piyasayada faşistten bol birşey yok...

Kâh kahveleri kurşunluyor...

Kâh savcıların, bilim adamlarının, gazetecilerin kapısını çalıyor...

Kâh İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesini, "komünistlerin güdümünde" olmakla suçluyor...

Kâh Bursa'da pavyonlardan haraç topluyor...

Kâh Antalya'da taksi şoförlerini soyuyor...

Kâh Kayseri'de kadın ticareti yapıyor!

Kâh Maraş'ta toplu katliama girişiyor...

Kâh İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi yargıçlarını "hesap sormakla.."tehdit ediyor...

Daha ne yapsın?

Ne mi yapsın? Bakın ne yapıyor?

Ankara-Etlik-Piyangotepe'de bir kahveyi kurşunlama kararı alıyor...

Sonra münasip biçimde bir taksi şoförünün arabasına el koyuyor...

Ondan sonra da kahvedekileri yere yatırıp, yedi kişiyi kurşunluyor...

En sonunda da silah zoruyla arabasına el koyduğu şoförün ırzına geçiyor!

Ardından bu olayın sanıklarından Ahmet Balcı aynen şu ifadeyi veriyor:

"Ülkü Ocaklarında seminer veren ağabeylerimizden bir tanesi anlatmıştı. Tanıkların aşağılanması ve hakaret edilmesi onları susturmuş. İtalya'da Mussolini iktidara gelmeden önce oradaki milliyetçiler, bazı görgü tanığı delikanlıların ırzına geçip, aşağılarlarmış. Bizimde kafamız buna yattı..."

Yatar tabii..

İtalyan faşistlerinin kafasıyla, bizdekilerin kafası arasında bir fark yok ki...

Aradaki benzerliğe dikkat!

İkisininde eylemleri, iktidara gelmek için başvurdukları metodlar aynı...

Hatta doktrinlerinin, hareketlerinin adları aynı...

Hitler de milliyetçi-toplumcu.. Yani nasyonalist...

Mussolini de milliyetçi-toplumcu.. Yani nasyonalist..

Bizdeki faşistler de milliyetçi-toplumcu.. Yani o da nasyonalist...

SS'in yerine bozkurtlar...

KAVGAM'ın yerine DAS...

"Faşist var mı, yok mu?" diye daha neyi tartışıyoruz ki beyler?

Ne farkeder yani, "Hitler'in, Mussolini'nin" resimlerinin duvarlara yapıştırılmaması?

Aslına rahmet okutacak taklidi var ya yurdumuz da?

MSP bile işin farkında...

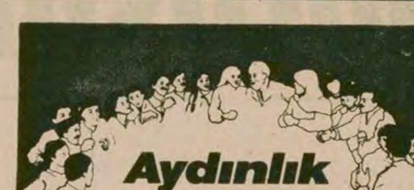
Türkeş'in nasyonalist olduğuna dair delilleri, belgeleri "Üç nasyonalist.." adlı bir kitapta toplamışlar...

İsteyen alsın, okusun...

Ve Hitlerle, Mussoliniyle; Türkeş arasındaki benzerliği bir güzel kıyaslasın.

SOL nasıl birleşecek?

Adana Sümer Mahallesinden bir Dev-Yol sempatizanına cevap:

Kalıplara değil gerçeğe dayanmalıyız

Mektubunuza verdiğimiz cevabın dünkü kısmında önemli gördüğümüz hatalı bir anlayışınıza değindik. Bugün M. Çayan'ın görüşleri Debray'ın görüşlerinden temelden farklıdır, THKP-C proletarya partisidir, bugün THKP-C'li olduğunu ileri süren grupların onun çizgisiyle bir ilişkisi yoktur ve bunun gibi konularda ileri sürdüğünüz iddialara ilişkin bazı şeyler söylemek istiyoruz.

Bu konularda ileri sürdüğünüz iddialar M. Çayan'ın görüşlerini zorlayarak yorumlamaya dayanıyor. Böyle bir çabanın gereksiz olduğunu söylemek istiyoruz. Çünkü bu görüşler geçen yedi yıllık sürede bütün yönleriyle gerçekten iflas etti. Şimdi bu düşünceleri pratiğe geçirmek isteyenler tam bir kargaşa içine düşmüştür. Aslında görüşlerini benimsediğinizi söylediğiniz Dev-Yol da şu çelişkiyle karşı karşıyadır.: M. Çayan'ın görüşlerini savunduğunu göstermek isteği ile gerçeğe dayanmak zorunluluğu. Nitekim siz de, M.Çayan'dan alıntılar yaparak "aslında sizin dediğinizi demiyor", "aslında şunu söylüyor" tarzında zorlamalara giriyor ve bu düşünceleri orasından burasından sündürerek savunabilir hale getirmeye çalışıyorsunuz. Böyle bir çaba yerine gerçeğe dayanmak daha doğru olmaz mı?

M.Çayan, teorisini, halkın pasifliği üzerine kurmuştu. "Suni denge" [illegible] adlandırdığı durum da bunun ifadesiydi. "Suni denge"yi bozmak ve böylece halkı harekete geçirmek için "silahlı propaganda" diye banka soymak, adam kaçırmak türünden sansasyonel eylemler önerirken aslında kendine göre bir tutulacak halka tespit ediyordu. "Kesintisiz Devrim"ler yazıldığından bu yana geçen sürede halk pasif olmadığını, aksine kendiliğinden bile mücadeleye atılabileceğini göstermedi mi? Geçen sürede ülkemizde meydana gelen şiddetli sarsıntıları ve kitle eylemlerini düşünün. M.Çayan'ın içinde kaybolduklarını söylediği "günlük maişet derdi"nin bile emekçileri sınıf mücadelesine yönelttiğini görmedik mi?

Devrimci Yol'da bugün halkın kendiliğinden faşist saldırı ve katliamlara karşı direnmeye başladığını söylemektedir. Hatta bunun için halkın direnişini yönlendirmek için "direniş komiteleri" öneriyor. Gerçekten de halk uyuşuk değil ve "suni denge" diye birşey de yok. M.Çayan'ın ileri sürdüğü "silahlı propaganda" ile halkı uyuşukluktan çıkarmaya kalkmaya da hiç gerek yok. İşte D. Yol da bu gerçeği gördüğü için silahlı propaganda türünden şeylere pek itibar etmiyor. Nisbeten sorumlu davranıyor. Gerçeğe karşı savaş açmaya kalkmıyor. Ama diğer yandan bunların teorisini "savunmak" da ne oluyor?

Devrimci Yol'un bir yandan gerçeğe basmak zorunluluğu ile diğer yandan Çayan'ı savunma "zorunluluğu"nun yarattığı çelişkiyi yüzlerce örnekle görmek mümkün. Üzerinde biraz düşünürseniz sizin de bunu açık bir şekilde tespit edebileceğiniz kanısındayız.

Bunun için sizin, Debray'dan M.Çayan'ın teorisi farklıdır, THKP-C proletarya partisidir vb. türünden zorlama iddialarınıza cevap vermeyeceğiz. Bunları tartışmak gerçekten gereksiz.

En önemli meseleye gelelim. M.Çayan'ın tezlerinde "Dev sosyalist blokun önderi" Rusya meselesine. Ki "Ülkemizin jeopolitik durumundan gelen avantaj" denirken açıktan Rus yardımı savunuluyordu.

Bir kere Türkiye'nin tablosuna, siyasi gelişmelere şöyle bir bakan şunu görür: Rusya'nın tayin edici bir faktör olarak içine girmediği tek bir siyasi gelişme var mı ülkemizde? Bir an için sosyalist olup olmamasını bir yana bırakalım. Bugün Rusya'nın ülkemizdeki siyasi gelişmeler içindeki rolü apaçık ortadadır. Birazcık günlük gazete okuyanlar bunları görür. Ecevit Hükümetinin IMF ve Batı ile ilişkilerinin uzun dönem bir anlaşmaya varmasını önleyen nedir? Neden krediler böylesine gecikti? En baş faktör hükümetin "S. Birliğin'den tehlike yok"demesi değilmi? Halk Partisi neden sahte TKP'lileri içinden temizleyemiyor? En başta Rusya'ya teslimiyetten değil mi? Neden Rusya'ya teslimiyetin arttığı dönemlerde Kıbrıs sorunu değişik yöne, Batıya yönelmenin arttığı dönemde değişik yöne doğru gelişiyor? Yunanistan'la ilişkilerin düzelmesini kimler engellemeye çalışıyor? Neden Rusya'ya direnmeden yana olanlar aynı zamanda MHP'ye ve bir askeri darbeye karşı tutum alıyorlar? Demirel neden U-2'lere karşı çıkıyor? Eğer bugün Rusya'nın rolünü gözönüne almadan herhangi bir önemli siyasi gelişmeyi izah etmeye kalkarsanız mutlaka yanlış yaptığını bir süre sonra görebilirsiniz. Örneğin, Devrimci Yol dergisinin ilk sıralar Türkiye'de siyasi istikrarsızlığı "Oligarşi içindeki prekapitalist unsurlarla tekelci burjuvazinin çatışması"na bağlamaya çalışıyordu. Kim bu prekapitalist unsurların siyasi temsilcisi, kim tekelcilerin temsilcisi, niye böylesine kapışsınlar? Bu nitelikte bir çatışma nasıl böylesine bir istikrarsızlık yaratabilir? Rusya ve ABD'nin tayin edici rolünü gözardı ederseniz böylesine hayali istikrarsızlık kaynakları bulursunuz ve sessizce terketmek durumunda kalırsınız.

Nitekim revizyonistler Rusya'nın rolünü tahlillerine "sosyalist sistemin öncüsü" diye yerleştirmektedirler. Hayat artık Rusya'nın faaliyetlerine gözlerini kapayarak siyasi mücadele yürütme imkanını tüketmiş bulunuyor. 1970'lerde değil 1979'lar Türkiyesinde yaşıyoruz. Utangaç bir şekilde meselelere değinmek yerine öncelikle bu konuda kafalarımızı bağlayan tezleri atalım. Gerçekler ortada, Rusya'nın faaliyetlerinin içeriğini tespit etmekte ve adını koymakta cesur olacağınızı umarız.

BİTTİ

BULMACA

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

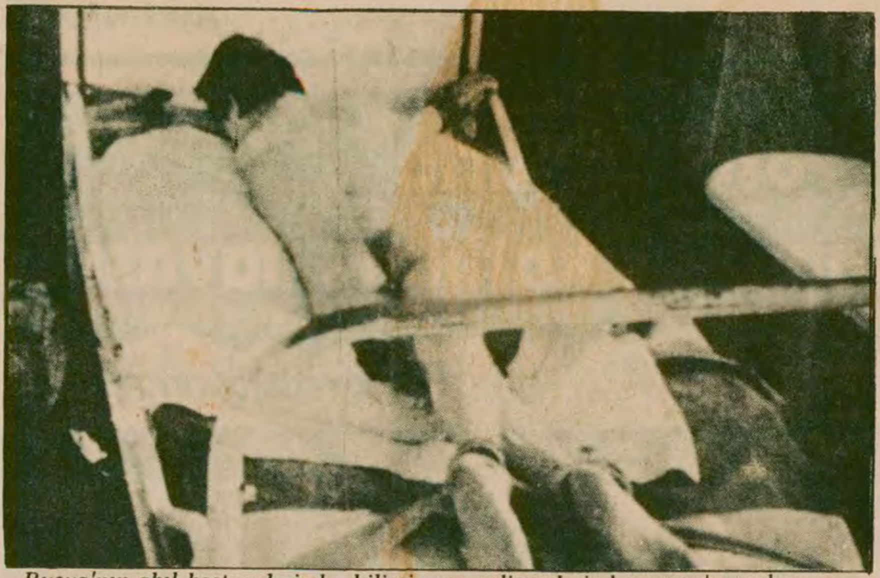
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2					■					■		
3						■		■				
4			■									■
5		■						■		■		■
6							■					
7					■							■
8		■							■			

SOLDAN SAĞA: 1)Ülkemizde de ilgiyle okunan, Luo Kuang-pin ile Yang Yi-yen'in ortak ürünü olan devrimci Çin romanı. 2)Birkaç taburdan oluşan askeri birlik - Tersi bankaya para yatıran - Tersi öğütülmüş tahıl. 3)Savrulmak için hazırlanan dövülmüş buğday yığını - Sıkıntılı durum, dert. 4) Bir emir - Ağzı dar, karnı geniş büyük su şişesi. 5)Tersi serdengeçti. 6)İstekle karşılama, ilgi - Tersi köylülerin elbirliğiyle yaptıkları çalışma. 7) İşaret olarak yere dikilen çubuk - Bağlılık, tutarlık(eski dil). 8)İlave etme - Bir sayı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)Büyük kilise, başkilise. 2) Ne soğuk ne sıcak - Bir alan ölçüsü birimi. 3)Tersi yapmacıklı çekingen davranış - Bir meyva. 4)Tersi külhanbeyi, ona buna sataşan. 5)Oğul, evlat (eski dil). 6)Bir bağlaç - Bir uzunluk ölçüsü birimi. 7)Tersi yarar - Kimyada Amerikyum'un simgesi. 8)Yugoslavya'nın uluslararası trafik işareti - Çocuk oyunlarında, tek başına diğerlerine karşı oynayan çocuk. 9)Ambara bakan görevli. 10)Tersi bir soru sözcüğü - Eski bir Anadolu uygarlığı. 11)İstek ya da düşünce bakımından birleşmek, uyuşmak. 12)İskambilde bir kağıt - 'Sonra' anlamında bir ünlem.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	O	M	A	■	K	A	K	■	M	I	Ş
2	U	Z	U	N	Y	Ü	R	Ü	Y	Ü	Ş	■
3	R	O	T	A	■	K	A	B	A	H	A	T
4	A	N	A	V	A	R	Z	A	■	L	■	A
5	K	■	T	A	Z	E	■	■	H	E	R	B
6	L	A	■	T	E	M	İ	N	A	T	■	E
7	İ	L	K	A	R	E	M	■	R	■	T	L
8	K	O	■	N	İ	K	A	R	A	G	U	A

Rusya'nın akıl hastanelerinde, bilimin son gelişmelerinden yararlanarak uyguladığı insanlık dışı işkenceler sosyal-emperyalistlerin tüm dünyada teşhir olmasına yol açıyor.

Rusya'da daha fazla ücret ve daha iyi konut isteyen işçiler de psikiyatri kiliniğine kapatılıyor

● Örnek işçi fabrika mallarının zimmete geçirilmesine karşı çıktığı için işten atıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nde, daha fazla ücret ve daha iyi ve geniş konutlarda oturmak için talepler öne süren Sovyet işçilerinin de şimdi KGB'nin yönetimi altında bulunan ve siyasi muhaliflerin "tedavi edildiği" psikiyatri kliniklerine kapatılmaya başlandığı haber veriliyor.

Moskova'da bulunan Helsinki Grubunun kurduğu "Psikiyatri biliminin siyasi amaçlar için kullanılmasını araştırma komisyonu" konu ile ilgili yaptığı açıklamada daha iyi çalışma şartları isteyen yüzlerce işçinin psikiyatri kliniklerine kapatıldığı bildiriliyor.

Sovyet gizli polisi KGB'nin dağıttığı geçen yıl kurulan "Sovyet işsizleri Hür Sendikası" da konu ile ilgili olarak yayın yaptı.

Alman basınında yayınlanan belgelere göre, bir Sovyet kadın işçi yazdığı mektupta şöyle diyor: "Alma Ata'da bir fabrikada çalışıyorum. 6 Mayıs 1977 tarihinde 2 nolu psikiyatri kliniğine kapatılan kocam Fedor Dworetzkinin kurtarılması için bana yardım edin. Kocam, çalıştığı fabrikadaki yolsuzluklar ve fabrikada çalışmadığı halde aylık alan kimselerle ilgili olarak diğer işçilerle ortaklaşa bir dilekçe imzaladığı ve tedbir alınmasını istediği için psikiyatri kliniğine kapatıldı. Kendisini muayene eden doktor kocamın hesap bilmediğini ve topluma zararlı olduğunu söyledi."

Bir başka bir Sovyet işçisi, Melentjev Leonidoviç ise mektubunda uzun zaman örnek işçi olarak gösterildiğini, ancak fabrika mallarının zimmete geçirilmesi önerisine karşı çıktığı için işinden olduğunu belirtmekte.

Bir hemşire ise, 10 yıl boyunca kendisine daha iyi ev vaadedildiğini, 10 yıl sonra bu vaadin yerine getirilmesini talep ettiğinde işinden olduğunu, görüştüğü savcının ise kendisine orospu dediğini ve psikiyatri kliniğine kapatılmasını emrettiğini açıklıyor.

Gözlemciler, Moskova'nın iki Sovyet casusuna karşı 5 Sovyet rejim muhalifini serbest bırakmasını, Rusya'daki gittikçe artan siyasi baskıları gözlerden gizlemeye hizmet ettiğini bildiriyorlar.

Irkçı Vorster istifa etti

Adı bir yolsuzluğa karışan ırkçı Güney Afrika Devlet Başkanı John Worster istifa etti.

Worster, parlamentoda yaptığı konuşmada, "4 Hazirandan itibaren geçerli olmak üzere istifamı bildirdim" dedi.

Güney Afrika'daki gazeteler, soruşturma komisyonunun raporunun okunmasından sonra Worster'in istifa edeceğini öngörmüşlerdi.. Worster'in, Enformasyon Bakanlığında yapılan milyonlarca dolarlık yolsuzluğa adı karışmıştı.

İRAN BLOKSUZLUK HAREKETİNE ÜYE OLMAK IÇİN RESMİ BAŞVURUDA BULUNDU

● Feridun Huveyda: Şah korkağın biridir

TAHRAN

İran, Bloksuzluk Hareketine üye olmak için resmen başvuruda bulundu.

Bloksuzluk Hareketinin 4 Haziranda Colombo'da başlayan eşgüdüm toplantısı sözcüsü Ernest Corer, İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi'nin gönderdiği mektubun Bloksuzların dönem başkanlığını yapmakta olan Sri Lanka hükümetine ulaştığını kaydetti. Bloksuzlar İran konusundaki kararı bu sonbaharda Havana'da yapılacak zirve toplantısında karara bağlayacaklar.

YENİ ABD BÜYÜKELÇİSİ REDDEDİLDİ

İran hükümetinin, ABD'nin İran'a atamak istediği yeni büyükelçi Walter Cutler'i reddettiği açıklandı.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, Culter'in önce kabul, sonra reddedildiğini söyledi. Carter Culter'in İran'a büyükelçi olarak atanmasında ısrar edeceklerini sözlerine ekledi.

"ŞAH KORKAKTIR"

İdam edilen eski Başbakan Huveyda'nın erkek kardeşi Şahın kendisine hizmet edenlere karşı inanılmayacak derecede korkak ve insafsızca davrandığını belirtti Aynı zamanda BM İran temsilciliği de yapan Huveyda'nın kardeşi Ferudun Huveyda, Fransız "Le Matin" gazetesine verdiği demeçte, "Şahın ülkeyi terkederken kader arkadaşlarını da beraberinde götürmesi gerekirdi' dedi.

BASIN YASASI TASLAĞI

Dün yayınlanan yeni basın yasası taslağında, dini liderlere, devrim liderlerine, kabine üyelerine ve halkın temsilcilerine yayın yoluyla hakaret edenlerin 3 yıla kadar hapis cezasına çarptırılacağı öngörülüyor.

Basın yasası tasarısında ayrıca, bütün azınlık milliyetlerin kendi dillerinden yayın yapma hakkının tanındığı da belirtiliyor. İran'da Azeri, Kürt, Arap, Türkmen, Belüci gibi bir çok milliyet bulunmaktadır.

ABD, İsrail'in yeni yerleşim merkezi kurma kararına şiddetle karşı çıktı

WASHİNGTON (THA)

ABD Dışişleri Bakanlığı, İsrail'in, işgali altındaki Batı Şeria'da yeni yerleşim merkezleri kurma kararını ağır bir dille eleştirdi. Carter kararın, yeni başlayan özerklik görüşmelerini olumsuz yönde etkileyeceğini belirtti.

Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, yaptığı açıklamada ABD'nin bu konudaki tutumunu yineleyerek, "Bu durum devletler hukukuna aykırıdır" dedi. Carter ABD'nin, İsrail'in bu kararının sadece yasalara aykırı oluşu üzerinde değil, aynı zamanının yersiz olduğu üzerinde durduğunu da söyledi.

İsrail bu kararı Mısır-İsrail görüşmelerinin ikinci haftasında aldı.

DEMOKRATİK KAMBOÇYA DIŞİŞLERİ BAKANI IENG SARY:

"Samrin yönetiminin Kamboçya'yı temsile hakkı yoktur"

● "Kurak mevsim sona erdi, gerilla savaşı tüm ülkeye yayılıyor"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bloksuzluk Hareketi Koordinasyon Komitesinin Sri Lanka'nın başkenti Colombo'da yapılan toplantısına katılan Demokratik Kamboçya Dışişleri Bakanı Ieng Sary, Vietnam desteğindeki Heng Samrin yönetiminin bu toplantıya katılma hakkı olmadığını, kendilerinin temsil ettiği sadece tek bir Kamboçya'nın olduğunu belirtti.

3 Haziran günü Sri Lanka basınına verdiği demetçe Sary, şu anda ülkesinde 100 binden fazla Vietnam askerinin bulunduğunu kaydetti ve şunları vurguladı:

"Kurak mevsim sona erdi. Savaş hala sürüyor Kamboçya'da gerilla savaşı tüm ülkeye yayılıyor Bu mücadelede sebat eden Kamboçya halkı, eninde sonunda Vietnam saldırganlarını yenilgiye uğratacaktır."

Gana'da darbenin başarıya ulaştığı kesinleşti

LOME/ LONDRA

Gana'da önceki gün küçük rütbeli subaylar darbe girişiminin başarıya ulaştığı bildirildi.

Londra'dan dinlenen Akra radyosu, verdiği haberlerde darbeyi gerçekleştirenlere "Sol" görüşlü bir Hava Subayının önderlik ettiğini bildirdi.

Darbeyi gerçekleştiren subayların bir "Silahlı Kuvvetler Devrim Konseyi" oluşturdukları da gelen haberler arasında.

Akra radyosu, oluşturulan "Devrim Konseyi" nin anayasal düzene geçişi vaaddettiğini ve 18 Haziranda genel seçimlerin yapılacağı haberlerini verdi.

"Devrim Konseyi" yetkilileri radyodan yaptıkları konuşmalarda General Akuffo yönetimini suçladılar ve "Bu koşullarda ülke yönetimini devralmaktan başka seçeneğimiz kalmamıştır." dediler.

Ayrıca bütün ülkeyi kapsayacak şekilde gece sokağa çıkma yasağı ilan edildiği de gelen haberler arasında bulunuyor.

halkların dünyası

Vietnam çözüm istemiyor

Vietnam yöneticileri Çin sınırında yine silahlı kışkırtmalara giriştiler. Böylece, Çin'in ihtar harekatının sona ermesinden ve barış görüşmelerinin başlamasından sonra yaptıkları provakasyonlara bir yenisini eklediler. Anlaşılan Vietnam yöneticileri ihtar harekatı sırasında Çin'den yedikleri şamardan yeterince ders çıkarmadılar. Güneydoğu Asya'da barışı ve güvenliği tehdit eden ve bozan bir unsur olmaya devam edecekler.

Zaten Vietnam, barış görüşmelerine de son derece gönülsüz bir şekilde oturdu. Görüşmelere oturmadan önce Çin'in Vietnam'da hâlâ 100 bin askeri bulunduğu propagandası yaptılar. Ama buna kimseye inandıramadılar. Daha sonra da görüşmelerin sürdürülmesi için gerekli ortamın yaratılmasını engellediler. Çin sınırında silahlı kışkırtmalar yaptılar. Dünya çapında Çin aleyhtarı bir kampanya yürütmeye çalıştılar. Sonunda Çin'i konferans masasında bile "hegemonyacılık" yapmakla suçlayacak kadar işi ileri götürdüler.

Neydi Çin'in konferans masasında yaptığı "hegemonyacılık?" Çinliler, Çin Vietnam anlaşmazlığının çözülmesi için önce ilke meselelerinde anlaşmak gerektiğini söylediler. Çin Vietnam sorunlarının yalnızca bir sınır anlaşmazlığı olmadığını vurguladılar. İki ülkenin, barış içinde bir arada yaşamanın beş ilkesine uymasını, yani birbirlerinin bağımsızlığına, egemenliğine, toprak bütünlüğüne saygı göstermesini istediler. "Sen beni hegemonyacılıkla suçluyorsun. O halde gel ikimiz de hegemonya peşinde koşmaya karşı çıkalım Başkalarının hegemonya peşinde koşmasını da mahkum edelim" dediler.

Böyle bir öneri karşısında gerçekten barış isteyen bir ülke ne yapar? Bu öneriyi kabul eder ve bunun hayata geçirilmesi için canla başla mücadele eder. Ama Vietnam'ın derdi bu olmadığı için, Çin'in ilkeli tutumu onları canevinden vurdu. Çünkü Vietnam'ın hegemonyacılığa karşı çıkması demek, bugün Kamboçya'daki askerlerini geri çekmesi demektir. Laos üzerindeki denetimine son vermesi, Tayland'ı tehdit etmekten vaz geçmesi demektir. Başkalarının hegemonya peşinde koşmasına karşı çıkmak da Çin Hindi'nde Rusya'nın güneye inme stratejisinin uygulayıcısı haline gelen Vietnam yöneticilerinden Bağdat kadar uzak. Rusların paralı askerlerine dönüşenlerin böyle bir ilkeyi kabul edip, uygulayabilmelerine imkan yok.

İşte bu nedenle Vietnam tarafı, Çin Vietnam görüşmelerini sonu gelmez tartışmalara dönüştürme yolunu seçti. Çin Vietnam anlaşmazlığının çözülmesi için sınırda silahtan ve askerden arındırılmış bir bölge kurulmasını önerdiler. Vietnam'ın Çin'e yaptığı bu öneri yeni bir şey değil. Onlar aynı teklifi Kamboçyalılara da yaptılar. Ama bu, kısa bir süre sonra onların Kamboçya'yı işgal etmelerini engellemedi. Bugün de bir yandan Tayland'ı tehdit ederken, öte yandan Tayland'a saldırmazlık paktı imzalamayı teklif ediyorlar.

Çin Vietnam görüşmelerinin Hanoi'de yapılan ilk bölümü geçtiğimiz ay sona erdi. İkinci dönem görüşmeler Pekin'de yapılacak. Çinliler hâlâ Güneydoğu Asya'da barış ve güvenliğin sağlanması için Vietnam'ı tutumunu değiştirme ve samimi bir tavır almaya çağırıyorlar. Ama Vietnam bu saldırgan tutumunda ısrar ederse Güneydoğu Asya halklarından bir kere daha gereken dersi alacaktır.

AVRUPA BİRLİĞİNE DOĞRU AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ 2

Hazırlayanlar: Baha Targün, Hadi Uluengin, Niyazi Terzi, Kemal Koç, Talat Yazıcı

Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde Batı Almanya

● *Hıristiyan Sosyal Birliği Başkanı Straus, Avrupa topluluğu ülkelerinin Rusya tehlikesine karşı müşterek bir siyaset geliştirmesinden yana*

Federal Almanya siyasi partileri Avrupa Parlamentosu seçimlerine 110'u kadın olmak üzere 534 adayla katılıyor. 410 sandalyelik Avrupa Parlamentosunda Almanların sandalye sayısı 81 olacak. Almanya'da son seçim yüzdeleri ölçü alındığında 81 sandalyenin partilere dağılımının şöyle olması gerekiyor:

Sosyal Demokrat Parti; 34 sandalye.

Hıristiyan Demokrat Birliği; 30 sandalye.

Hıristiyan Sosyal Birliği; 8 sandalye.

Hür Demokrat Parti, 6 sandalye.

Avrupa Parlamentosu seçimleri Almanya'da gerçek bir "ön seçim" görevi yapacak. Seçim araştırmacısı ve sosyolog Karl Heinz Reif AP seçimleri için "1980'de iktidarın el değiştirip değiştirmeyeceği yolunda önemli bir gösterge olacak" diyor.

Gerçekten de, gerek Cumhurbaşkanlığı ve gerekse eyalet seçimlerinde de artık şimdiki hükümetin şansı konusunda durum açıklık kazanmaya başlarken, Avrupa Parlamentosu seçimleri, tahminlere daha bir gerçeklik kazandıracak. AP seçimlerine göre 1980'de kimin ne kadar oy alacağı aşağı yukarı belli olacak.

PARTİLER NE DİYOR

SDP - Almanya Sosyal Demokrat Partisi: "İşçilerin, emekçilerin partisi" olduğu propagandasını yapmaya devam ediyor. Hatta bunu biraz da, Avrupa'nın diğer ülkelerindeki sosyalist partilerin programlarına yaklaşabilmek için abartıyor. Alman Sendikalar Birliği'nin ve bu birliğin en büyük üyesi IG-Metal Sendikasının başkanları Vetter ve Loderer'in SDP'den Avrupa Parlamentosuna aday gösterilmeleri de aynı amaca hizmet ediyor.

Hür Demokrat Parti (HDP); "sendika yöneticilerinin yeri Avrupa Parlamentosu olmamalıdır" derken, aslında, birçok konuda artık anlaşamadığı koalisyon ortağının, sendikayı kendi seçim şansını artırmada araç olarak kullandığını söylemek istiyor.

Willy Brandt

Sosyal Demokrat Partinin hazırladığı aday listesinin başında eski Başbakan ve SDP Genel Başkanı Willy Brandt var. Bilindiği gibi Brandt, SDP meclis grubu başkanı Wehner ile birlikte Sovyetlere karşı teslimiyetçiliğin ideologluğunu yapıyor. Brandt bu teslimiyetçi tutumuna kalkan olarak Almanya'nın tarihindeki kara lekeleri kullanıyor ve Sovyetler Birliği'nin geçmişteki, anavatanını savunan haklı tutumu ile bugünkü saldırıya yönelik silahlanması durumunu aynı şeymiş gibi göstermeye çalışıyor. SPD'nin Avrupa Parlamentosuna güçlü bir kadroyla katılma çabalarının temelinde de, Almanya'da uyguladıkları teslimiyetçi siyasetlerini Avrupa çapında yaymak ve güçlendirmek amacı var. Lüksemburg'da bir araya gelen dokuz ülke sosyal demokrat adayları önünde yaptığı konuşmada Willy Brandt, silahlanma yarışının sona erdirilmesini ve güvenlik siyasetlerinde başka yollar aranmasını istemişti. Aynı toplantıda, gene Brandt, ABD Kongresine seslenmiş ve SALT 2 konusunda başkanları Carter'i darda bırakmamalarını istemişti.

Hıristiyan Demokrat Birliği ve Hıristiyan Sosyal Birliği; Bu iki parti, bütün seçimlerde tek parti gibi çalışıyor. Mecliste ikisinin ortak grupları var. Ama bu partiler ülkede gösterdikleri işbirliğini Avrupa parlamentosu seçiminde gösteremediler.

Sovyetlere karşı direniş cephesinin en önünde yer alan Muhafazakar Birlik Partileri, İngiltere'deki kardeş partilerinin zaferi ile güçlendiler. 21 Mayıs günü Frankfurt'ta Avrupa Parlamentosu konulu bir toplantıda konuşan Hıristiyan Demokrat maliye uzmanı, Türkiye'nin çok iyi tanıdığı Leisler Kiep, Margaret Thatcher'in zaferinin Hıristiyan-Muhafazakar partiler için Avrupa Parlamentosu yolunda son derece olumlu etkiler yapacağını söyledi.

Avrupa Halk Partisinin seçim propagandası için kullanacağı metni Hıristiyan Demokrat Parti hazırladı ve 21-22 Şubat tarihlerinde Brüksel'de yapılan kongreye sundu. Büyük ölçüde değiştirilmeden onaylanan seçim platformu 1978 Martında onaylanan AHP programı temel alınarak hazırlanmıştı. Platform, Avrupa Halk Partisi (AHP)'ne üye oniki parti için de bağlayıcı.

Baş adayı Alfons Goebel olan Hıristiyan Sosyal Birliği Avrupa Parlamentosunun yetkilerinin artırılması için girişimde bulunacak. Her şeyden önce de Avrupa Topluluğu bütçesinin Avrupa Parlamentosu tarafından kontrolünün gerçekleştirilmesini talep eden Hıristiyan Sosyal Partisi, eskiden olduğu gibi karar yetkisi olmadan yapılan kontrolle yetinilmemesi gerektiğini savunuyor.

Josef Straus

19 Mayıs günü Würzburg'ta 4000 kişi önünde konuşan Hıristiyan Sosyal Birliği Başkanı Straus, Avrupa'nın birliği için en önemli temel talebin müşterek bir dış siyaset ve güvenlik siyaseti oluşturmak olduğunu söyledi. AT'ye katılan Yunanistan ve katılmak için sırada bekleyen Türkiye ve İspanya'nın AT'ye katılma isteklerini destekleyen Straus, bu ülkelerin bir an evvel kazanılması için çaba gösterilmesini istedi.

Sosyal Demokrat Parti yöneticilerinin teslimiyetçi tutumlarına da çatan Straus, Sovyetler'in Orta Doğuda ya da herhangi başka bir yerdeki karışıklığı kendi çıkarlarına kullanmaya hazır olduklarını ve bunun her an büyük bir savaş çıkarabilecek bir etken olduğunu belirtti.

Straus, ayrıca AT ülkelerinin Sovyet tehlikesine karşı müşterek bir siyaset geliştirerek, ABD'nin etek ucu olmaktan kurtulması gerektiğini de sözlerine ekledi.

Yarın: Avrupa birliğinin en önemli mimarlarından biri Hür Demokrat Parti

İTALYA'DA SEÇİMLERİ HIRİSTİYAN DEMOKRAT PARTİ KAZANDI

ROMA

İtalya'da 3-4 Haziran günlerinde yapılan genel seçimlerin sonuçlarına göre, Hiristiyan Demokrat Parti 260 milletvekili, Komünist Partisi ise 206 milletvekili çıkardı.

Oyların yaklaşık yüzde 38'ini alan Hıristiyan Demokratların hükümeti tek başına kurabileceği belirtiliyor. Yüzde 31 oranında oy alan Komünistlerin hükemete katılma olasılığını ise ortadan kalktığı kaydediliyor.

Seçimlerde Komünistler oy kaybederken diğer partilerin aldığı oylar şöyledir: Sosyalist Parti yüzde 3, 8, Sosyal Demokrat Parti yüzde 3, 3 Sosyalist Hareket Partisi yüzde 5,2, Cumhuriyetçi Parti yüzde 3, 4

Başkent Roma'da Komünist Partisi'nin 1976'da elde ettiği üstünlüğü bu seçimlerde kaybetti, Hıristiyan Demokrat Partisi ise kazandı.

HIRİSTİYANLARIN İŞİ ZOR

Hükümeti kurması kesinlik kazanan Hıristiyanların gelecek yasama döneminde işlerinin kolay olmadığı anlaşılıyor. Başkentteki kaynaklar, oylarını az da olsa artıran küçük partilerin Hıristiyanlara destek olacağını ancak bunun hiç bir zaman sağlam bir üstünlük sağlayamayacağını ifade ediyorlar.

Sovyetler Birliği Çin'e ikili görüşme önerdi

MOSKOVA (AA)

Sovyetler Birliği, Çin hükümetini temmuz-ağustos aylarında, Moskova'da iki ülke arasındaki ilişkileri normalleştirmek amacıyla ikili görüşmelere çağırdı.

Bu konudaki Sovyet "muhtırası" Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andre Gromiko tarafından Çin'in Moskova'daki Maslahatgüzarına verildi.

Çin ise bu konudaki öneriyi incelemeye başladı.

Konuya ilişkin açıklama yapan bir Çin sözcüsü, Pekin'in cevabının ne zaman verileceğini bildirmedi.

BİNGÖL TOPRAKSU EKİP BAŞMÜHENDİSLİĞİNDEN

Sıra No.	İşin Yeri	Mahiyeti	Keşif Bedeli TL.	Geçici Teminatı TL.	İhale Tarihi	İhale Günü	İhale Saatı
1.	Bingöl - Kığı - Çalıkağıl.	Bent, Havuz ve Kanal İnş.	3.916.137.—	117.484.11	21.6.1979	Perşembe	10.00
2.	Bingöl - Kığı - Karaçubuk. . .	Bent, ve Kanal İnşaatı	2.980.676.—	89.420.28	21.6.1979	Perşembe	11.00
3.	Bingöl - Kığı - Çayağzı.	Bent ve Kanal İnşaatı	1.898.513.—	56.955.39	21.6.1979	Perşembe	15.00
4.	Bingöl - Karlıova - Suçatı. . .	Bent, Havuz ve Kanal İnş.	4.235.573.—	127.067.19	22.6.1979	Cuma	10.00
5.	Bingöl-Karlıova-Boncukgöze.	Bent ve Kanal İnşaatı	2.449.659.—	73.489.77	22.6.1979	Cuma	11.00
6.	Bingöl - Karlıova - Ilıpınar. . .	Bent ve Kanal inşaatı	1.770.624.—	53.118.72	22.6.1979	Cuma	15.00

A— Yukarıda özellikleri açıklanan Sulama Tesisi inşaatları 2490 sayılı kanunun 31.nci maddesi hükümlerine göre Kapalı zarf usulü ile ayrı, ayrı eksiltmeye çıkarılmıştır. İhale yeri Bingöl TOPRAKSU Ekip Başmühendisliği binasıdır.
B— Plân, proje ve şartnameler çalışma saatleri içerisinde Bingöl TOPRAKSU Ekip Başmühendisliğinde bedelsiz olarak görülebilir.
C— İsteklilerin dilekçelerine, kanuni konutunu bildiren İkametgah belgesi ile birlikte, Bingöl İl'i Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları Yeterlik belgelerini, Her iş için en az Keşif bedeli kadar C grubu Müteahhitlik karnelerini, 1979 yılı vizeli Ticaret ve Sanayi Odası vesikasını, halen yapmakta olduğu işleri gösterir belgeleri, Plan ve teçhizat, Teknik Personel, Mali durum bildirgelerini ve eksiltme şartnamesinde yazılı diğer belgeleri ekleyerek yukarıda yazılı İhaleler için ayrı, ayrı en geç 18.6.1979 günü saat 17.30'a kadar Ekip Başmühendisliğimize başvuru ile giriş belgeleri almaları şarttır.
D— Taliplilerin geçici teminat makbuzu veya teminat mektubunu ve Komisyondan alacakları Yeterlik belgesini 2490 sayılı kanunun 32. nci maddesine uygun olarak hazırlayacakları Teklif mektupları ile birlikte ihale saatlerinden bir saat evveline kadar makbuz mukabili İhale Komisyonu Başkanlığına vermeleri gereklidir.
E— Postada olacak gecikmeler ve Telgrafla yapılacak başvurular kabul olunmaz.

(Basın:16033 - 554)
2490 sayılı kanunun 10'ncu maddesine uygundur.
BAŞMÜHENDİS

TZDK KASTAMONU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN
İNŞAAT İLANI

İŞİN YERİ:	İŞİN ADI:	KEŞİF BEDELİ:	GEÇİCİ TEMİNATI:
İNEBOLU	2'li tip gübre Deposu	1.778.913.55.TL.	53.367.40.TL.

1- Yukarıda cinsi, yeri, keşif bedeli ve geçici teminatı yazılı inşaat kapalı zarf usulü ile 1979 birim fiatlarından ihaleye çıkarılmıştır.
2- İnşaatla ilgili proje ve keşif özetleri Kastamonu Bölge Müdürlüğünde görülebilir.
3- İhaleye iştirak etmek isteyenler, iştirak belgesi için gerekli belgelerle 15.6.1979 tarihine kadar Bölgemize müracaat edecekler ve iştirak belgesi alacaklardır.
4- İştirak belgesi verilen istekliler 18.5.1979 günü saat 14.00'e kadar şartnameye uygun olarak hazırlanan kapalı zarf içinde teklif mektubu ile birlikte geçici teminatıda yatırmış olacaklardır.
5- İhale 18.6.1979 günü saat 15.00'de Bölgemizde yapılacaktır.
6- Telgrafla müracaatlar ve postadaki gecikmeler dikkate alınmayacaktır.
7- Kurumumuz 2490 sayılı Kanuna tabi değildir. İhaleyi yapıp yapmamakta serbesttir.

TÜRKİYE
ZİRAİ DONATIM KURUMU
KASTAMONU BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
(Basın: 16034-553)

45.000 ADET 10 AMPER 220 V. MONOFAZE
10.000 ADET 3 x 10 AMPER 220/380 V.
TRİFAZE ELEKTRİK SAYACI MKE KURUMU MAMAK/ GAZMASKE FABRİKASINDAN ALINARAK BEŞİKTAŞ ANBARINA NAKLİ YAPTIRILACAKTIR
İETT GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1— Yukarıda yazılı malzeme mektupla fiyat ve teklif isteme usulu ile ihaleye çıkarılmış olup şartnamede yazılı kanuni nisbetlere göre hesap edilecek teminatı ihtiva eden teklif mektupları 18.6.1979 Pazartesi günü saat 15.00'e kadar Metrohan 4. katta bulunan Levazım Müdürlüğü Elekrik ve Gaz Kısım Şefliğine elden verilecektir.
2— Bu işe ait şartnameler Levazım Müdürlüğü Elektrik ve Gaz Kısım Şefliğinden bedelsiz olarak alınabilir.

(Basın 16079-557)

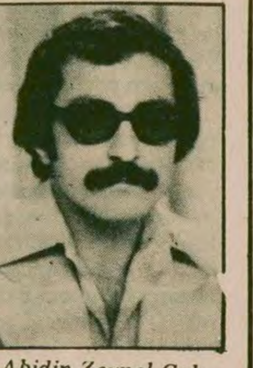

Demir Döküm İşçisi Adem Toygan, Rus uşakları tarafından pusu kurularak katledilmişti. İşçi arkadaşları katilleri bir bir ortaya çıkardılar. Hesap günü geldi çattı.

Basın-İş İçel Şube Başkanlığına yeniden Abidin Zeynel Çok seçildi

MERSİN(ÖZEL

Türk-İş'e bağlı Basın-İş İçel Şubesi Olağanüstü Genel Kurulu 3 Haziran Pazar günü yapıldı ve Şube Başkanlığına yeniden Abidin Zeynel Çok seçildi.

Abidin Zeynel Çok

Eski Şube Başkanı Mehmet Parku'nun başını çektiği muhalefet son anda kongreye katılmamaya karar verdi. 56 üyeli Genel Kurul, 36 delegenin katılmasıyla toplandı. Tek liste halinde yapılan seçimde Abidin Zeynel Çok yeniden Şube Başkanlığına getirildi.

İSTANBUL
10 UNCU İCRA MEMURLUĞUNDAN
GAYRİMENKULLERİN SATIŞI:

Dosya No: 1978/272

1– Şişli, Kaptanpaşa mahallesi, Dereboyu sokağında kâin 282 pafta, 1800 ada, 87 parsel sayılı 107.00 M2. sahalı arsanın tamamı,

2– Şişli, Kaptanpaşa mahallesi, Dereboyu sokağında kâin 282 pafta, 1800 ada, 88 parsel sayılı 81.00 M2, sahalı arsanın tamamı

Şuyuun izalesi için satılarak paraya çevrilecektir.

İmar durumu: (İst. Belediyesi) İmar Müdürlüğünün 9.11.1978 tarih ve 6233-6234 sayılı yazılarından: Bu yerlerin 17/2/1954 tarihinde tasdikli, 1/5000 ölçekli Beyoğlu nazım plânında iskân dışı sahada kaldığından, parsel boyutları iskân dışı sahalardaki inşaat şartlarını sağlamadığından imar durumu tanzim edilemediği, anlaşılmıştır.

Tetkikat: Şişli'den Darulaceze'ye (Okmeydanına) giden yeni, asfalt yolun sosyal sigortalar hastahanesine gelmeden evvelki Çifte cevizler. durağının karşısında, tuğla harmanını geçince sola devam eden yolun 200 metre kadar ilersindeki, sağdaki Seki bağ sokağındaki sağa gelen her iki parsel yan yana olup, halen boş bir arsa durumundadır. Yanında kapı no.su anlaşılmayan ve altında garaj şeklinde bodrumu olan, tek katlı, penbe ve yeşil boyalı, ön kısmında parmaklıklı bir bahçesi olan yeni, kârgir bir ev vardır. Arsaların karşısında 5 kapı no.lu boş bir arsa ile bu arsanın yanında da 3 kapı no.lu, iki katlı, yeni, kârgir bir ev bulunmaktadır.

Kıymetleri: Bilirkişi tarafından

1– 282 pafta, 1800 ada, 87 parsel sayılı arsanın tamamına 90.000.- TL.

2– 282 pafta, 1800 ada, 88 parsel sayılı arsanın tamamına 70.000.- TL. kıymet takdir edilmiştir.

İlk açık artırmaları 9/7/1979 pazartesi günü saat 14.00'den 14.30'a kadar 87 parsel sayılı gayrimenkulün tamamı, saat 15.30'dan 16.00'ya kadar 88 parsel sayılı gayrimenkulün tamamı İstanbul Sultanahmette Adliye sarayında 10 uncu İcra Memurluğunda yapılacaktır. Artırma şartnameleri herkesin görebilmesi için 20/6/1979 tarihinden itibaren memuriyetimizde açık bulundurulacaktır. İlk açık artırmalarda teklif edilen bedeller muhammen kıymetlerin % 75'ini bulmadığı takdirde en çok artıranların taahhütleri baki kalmak üzere artırmalar on gün daha uzatılarak onuncu 19/7/1979 Perşembe günü aynı saatlerde ve aynı yerde yapılacak ikinci artırmalarda en çok artıranlara ihale edilecektir. Gayrimenkuller kendilerine ihale olunan kimseler derhal veya verilen mehil içinde ihale bedellerini vermezlerse namlarına yapılan ihaleler fesholunarak İ.İ.K.nun 133 ncü maddesi hükmü tatbik olunur. İki ihale arasındaki fark ve geçen günlerin % 10'dan hesaplanacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın alıcılardan tahsil olunur. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin haklarını, faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedellerinin paylaşmasından hariç kalırlar. Talep edildiği ve beş'er liralık posta pulu gönderildiğinde şartnamelerin birer örneği gönderilir. Artırmalara iştirak etmek isteyenlerin muhammen kıymetlerin % 10'u nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunun tevdii mecburidir. Fazla bilgi edinmek isteyenlerin 1978/272 dosya no.su ile Memuriyetimize müracaatları ilân olunur. 1.6.1979

(Basın: 4223–552)

Maden-iş görevlileri hakkında "adam öldürme" suçundan dava açıldı

ADEM TOYGAN'IN KATİLLERİ MAHKEMEYE ÇIKIYOR

İŞÇİ SERVİSİ

Türk Demir Döküm işçisi Adem Toygan'ın ölümü ile ilgili olarak bazı Maden-İş yetkilileri hakkında "adam öldürme" ve "adam öldürmeye tam teşebbüs" suçlarından dava açıldı.

Devrimci Maden-İş Sendikası Haber Ajansının bildirdiğine göre Eyüp Cumhuriyet Savcılığı ve Sorgu Hakimliğince sürdürülen soruşturma sonuçlandı. Soruşturma sonunda Adem Toygan'ı öldürme, halen Türk Demir Döküm baştemsilcisi olan İsrafil Durmuş'u ve Devrimci Maden-İş üyesi Ahmet Kuru'yu yaralama suçlarından

1- T.Maden İş Sendikası 14. Bölge Organizatörü Haydar Şahiner

2-T. Maden-İş Sendikası militanlarından Cengiz Teoman

3- T.Maden-İş Sendikası Merkez Disiplin Kurulu ve 14. Bölge Yönetim Kurulu üyesi Remzi Aydın,

4- Maden-İs Sendikası eski işyeri temsilcilerinden Yaşar Soykal, Seyfi Çağan, Gülali Burhanoğlu(Sarı Ali) ve Mustafa Türker hakkında "adam öldürme" ve adam öldürmeye tam teşebbüs suçlarından" dava açıldı. Dosya numarası 1979/208 olan davanın ilk duruşması 10 Temmuz 1979 günü başlayacak. Devrimci Maden-İş Sendikası davaya müdahil sıfatıyla katılıyor.

Bilindiği gibi Türk Demir Döküm fabrikası işçilerinin Maden-İş'in Rus uşağı ve işçi haini çizgisine karşı mucadeleye girmesi ve Devrimci Maden-İş saflarında örgütlenmeye başlaması sırasında Maden-İş militanları ve bazı İGD'liler işçilere karşı çeşitli saldırılara girişmişlerdi. Bu arada 15 Aralık 1978 gecesi vardiyadan evine dönmekte olan bir grup işçi yukarıda adı geçen kişilerin oluşturduğu grubun saldırısına uğramış bunun sonucunda Adem Toygan ölmüş, İsrafil Durmuş ise ağır yaralanmıştı.

Maden-İş görevlileri hakkında açılan bu dava katillerin tespiti ve cezalandırılmaları bakımından büyük bir önem taşıyor.

AsilÇelikişçileri Maden-İş'in saldırılarını kınıyorlar

"Bir sendikayı fabrikaya getiren de götüren de işçi sınıfıdır"

● "Erdemir'den, Demir Döküm'den, Elsel'den, Bebimot'tan kovulan Maden-iş'i Asil Çelik'e sokmayacağız"

BURSA (ÖZEL)

Bursa Otomobil-İş Sendikasında örgütlenme mücadelesi veren Asil Çelik işçileri Maden-İş tarafından kendilerine yöneltilen saldırıları kınadılar. Asil Çelik işçileri 'Erdemir'den, Demir Döküm'den, Elsel'den, Bebimot'tan kovulan Maden-İş'i Asil Çelik'e sokmayacağız" dediler.

İşçilere zorbalık uygulayan, hatta silah çekenlere karşı birleştiklerini belirten işçiler sözlerini söyle sürdürdüler:

"Kasım 1978'den bu yana mücadeleyi tek vücut halinde sürdürüyoruz. Asil Çelik işçisi, sınıfının bilincindedir. Türk-Metal'in yüzünü görmeyen kalmadı. Maden-İş'in de yüzünü görüyoruz.

"Bir sendikayı fabrikaya getirecek olan da götürecek olan da işçi sınıfıdır. Yoksa Maden-İş bizde yaptığı gibi toplantı basıp işçiye silah çekerek, tek bir üyesi olmadığı halde yetki isteminde bulunarak, toplusözleşmeyi uzatıp Asil Çeliğe giremez."

Asil Çelik işçileri daha sonra sözlerini şöyle şürdürdüler:

"Bir sendikada söz ve karar tabanın olmalıdır. İşçi kendi yönetimini kendi seçmelidir. Maden-İş 13. Bölge başkanı gibi tepeden atamalarla sendika yönetilmez."

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta Otomobil-İş Sendikası Teşkilatlandırma Sekreteri Mehmet Aras'ın da katıldığı bir toplantı düzenlenmiş, Maden-İş 13.Bölge Başkanı Özcan Pekşen'in başını çektiği 100 kadar İGD'li bu toplantıyı basmış. Mehmet Aras yaralanmış, toplantı yapılamamıştı.

Öte yandan Asil Çelik fabrikasının ocak bölümünün önümüzdeki günlerde faaliyete geçeceği ve halen 170 olan işçi sayısının 1500'ü bulacağı öğrenildi.

Genel-İş Adana Bölge Başkanlığına Nusret Kendirci seçildi

ADANA (ÖZEL)

Genel-İş Sendikası Adana Bölge Şubesi 5.Genel Kurulunun yapıldığı ve yönetime Genel-İş Mersin Şube Başkanı Nusret Kendirci'nin seçildiği bildirildi.

Mersin Şube Başkanı Nusret Kendirci ve Adana Şube Başkanı Duran Özdemir'in listelerinin katıldığı seçim sonucunda başkanlığa Nusret Kendirci getirilirken, Yönetim Kurulu üyeliklerine de Hasan Bozkurt, Mehmet Aydın, Duran Özdemir, M.Remzi Zaman, Tahsin Kök, Celal Ercan, Ramazan Kılıç, Metin Coşar, Emin Ay, Bekir Bekinoğlu ve Duran Yılmaz seçildiler.

Genel Kurulda konuşan delegeler 1 Mayıs'ta İzmir'de miting yapan Maden İş, Bank-Sen ve Aster-İş'e karşı çıktılar. DİSK Bölge Temsilcisi Yusuf Yürekli ise yaptığı konuşmada "Bugüne kadar DİSK içinde en güçlü olduğunu iddia eden Maden-İş'in 2 yıl içinde ideolojik ve siyasi olarak nereye geldiğini hepimiz gördük" dedi.

Yusuf Yürekli Maden-İş'in DİSK'in birliğini bozduğunu da sözlerine ekledi.

Rimteks Örme Sanayiinden atılan işçiler

Rimteks Örme Sanayinde 36 işçi işten atıldı

İSTANBUL (ÖZEL)

Topkapı'da bulunan Rimteks Örme Sanayinde çalışan 36 işçi sendikalılaştıkları için işten atıldı.

İşten atılmalarının nedeninin sendikalılaşmak olduğunu açıklayan işçiler şunları anlattılar:

"Çoğunluğu 13-14 yaşında çocuklar teşkil ediyor. 1 aydan bu yana yeni Tekstil Sendikasında sendikalılaşmak için faaliyet gösteriyoruz. Bunu işveren haber aldı. Hammadde yok onun için iflas ettim diyor. Halbuki 20.5.1979 günü fabrikaya 5 ay daha üretimi sürdürebilecek kadar hammadde geldi"

İşçilerin üye olduğu yeni Tekstil sendikasının örgütlenme sekreteri Ömer Çetin ise, bu haksız uygulamanın işvereni kurtarmayacağını söyleyerek şöyle konuştu:

"Haksız olarak işten atılan arkadaşlarımıza son 1 aylık maaşları dahil hiç bir hakkı verilmedi. İşveren böyle bir karar almakla kurtulacağını zannediyor. Biz arkadaşlarımızın hakkını alacağız. Bu konuda kararlıyız."

MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞINDAN

1 - ANTALYA ve İSKENDERUN Askeri deniz terminalleri genişletilecektir.

2 - İşin tutarı 185.000.000.- TL. (Yüzseksen beşmilyon lira)dır.

3 - Anılan iş, 6095 sayılı yasaya göre öneri alınarak ihale edilecektir.

4 - İhaleye katılabilmek için en geç 26 Haziran 1979 günü çalışma saati sonuna kadar aşağıda yazılı adresten ön duyuru alınması zorunludur.

NOT: Ön duyuru posta ile görderilmez.

ADRES:
M.S.B. NATO HHP.D. Başkanlığı
Müşterek Hizmetler Gr.Bşk. Şimşek sok.
No.23 A. Ayrancı-ANKARA

(Basın: 15997-551)

İLAN
Orüs Genel Müdürlüğü Fabrikalar Merkez Müdürlüğünden

Vezirköprü Entegre Kereste Fabrikası Müdürlüğünün ihtiyacı bulunan aşağıda cinsi, miktarı, muhammen bedeli, ihale gün ve saati yazılı malzeme Devlet Orman İşletmesi Döner Sermeye Yönetmeliği hükümlerine göre kapalı zarfla teklif toplamak suretiyle satın alınacaktır.

Cinsi	Miktarı	Muh.Bedeli	Tutarı	Geç.Tem.	Günü	Saati
BP Trancel 65 veya Moliptrm 605 yağı	47.000 Kg.	35.-TL.	1.645.000,-TL.	63.100,-	19.6.1979	15.00

Satın alınacak yağın özellikleri:

— Isı Transfer yağı 300C°de ısı transfer işini yapacaktır.
— İlk kaynama noktası 300 C°nin üstünde olacaktır.
— Oksidasyona karşı dayanıklı olacaktır.
— Düşük sıcaklarda (- 8 ÷ - 10 C° de) inceliğini muhafaza edecektir.

İhale, Orman Ürünleri Sanayii Genel Müdürlüğü Atatürk Bulvarı 115/4 Kızılay-Ankara adresinde bulunan Fabrikalar Merkez Müdürlüğünde yapılacaktır.

İdaremiz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

Teklif mektupları 6 nüsha tanzim edilip belirli gün ve saatten bir saat önce komisyon başkanlığına verilecektir.

Postadaki geçikmelerin kabul edilmiyeceği ilân olunur.

(Basın: 16091-558)

AFYON ŞEKER FABRİKASI
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1– Fabrikamız kütüphane-lokal Misafirhane, Lokanta, Makina Fabrikası Ofis Binası dekorasyon işi kapalı teklif alma usuliyle ihale edilecektir.

2– İhale 22.6.1979 günü saat 15.00'de Fabrikamızda yapılacaktır.

3– İhale geçici teminat miktarı teklif fiatının %5'i tutarında olup, nakit veya teminat mektubu, tahvil olabilir.

4– İhaleye iştirak edecekler engeç 21.6.1979 günü saat 15.00'e kadar Fabrikamız Kontrolluk Servisinden yetki belgesi alacaklardır.

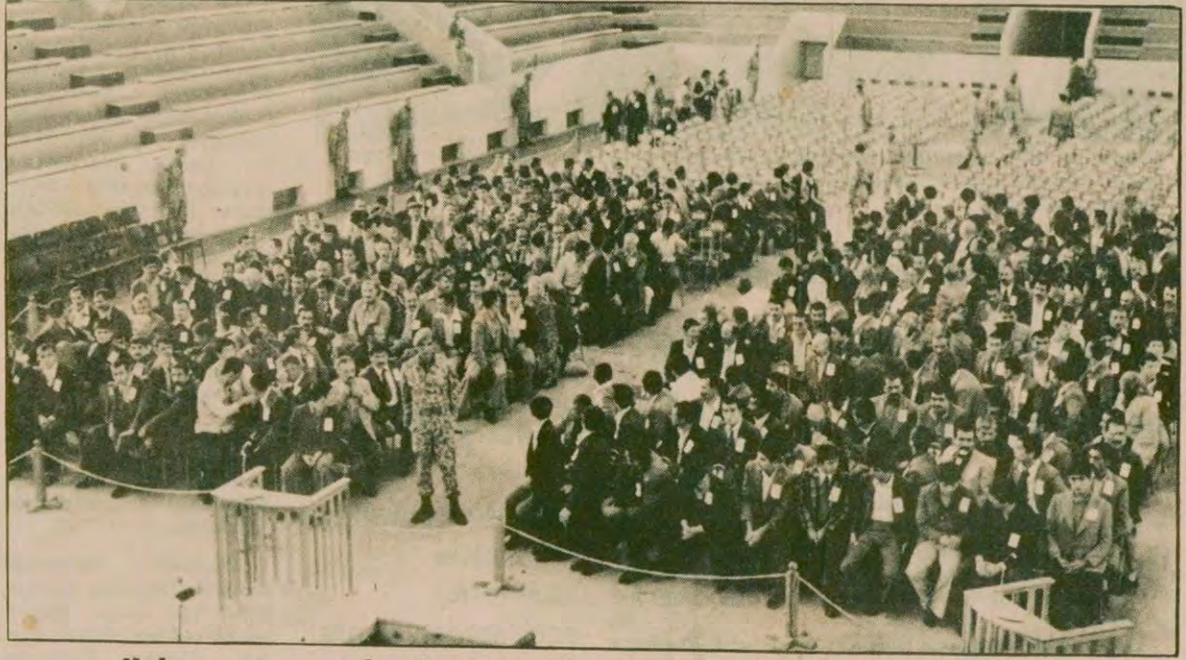
5– İhale ile ilgili dosya Fabrikamızdan ücretsiz olarak tetkik edilebilir.

6– 2490 sayılı yasaya tabi olmayan Şirketimiz ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta veya kısım kısım yapmakta serbesttir.

(Basın:15989-550)

Fotoğraflarla Kahramanmaraş katliamı davası...

Fotoğraflar:Korhan Atay

Kahramanmaraş katliamı sanıkları toplu halde duruşma salonunda

ÜGD BAŞKANI: *Mehmet Leblebici. Çiçek Sinemasına bomba atılması olayını tertip etmek ve Ankara'da ÜGD Merkezinden olayları yönlendirmekten yargılanıyor.*

MUSTAFA AKÇA: *"Mustafa Akça'nın da elindeki tabancayla Hacı Bektaş Bozkurt'a ateş ettiği, alnının ortasına isabet eden kurşunun maktulün beynini parçalayarak kafatasının arkasından çıktığı..." (idd. s.120)*

FARUK KÖSE: *"Faruk Köse'nin elindeki tüfekle Mehmet Ali Balta... Mehmet Sağlam ve Ali Sağlam'a ateş ettiği... M. Ali Balta, Mehmet Sağlam Ali Sağlam'ın almış oldukları ateşli silah yarası sonuçları öldükleri..."*

Haydar Parmaksız

(Deli Haydar) "Haydar Parmaksız'ın elinde tabanca olduğu halde,'kadın ve çocuklara dokunmayın erkekleri öldürün' şeklinde emir verdiği.."(idd.s.123)

KIŞKIRTICILIK SUÇU

Sanık Mustafa Özdemir, Ökkeş Kenger'in sinemaya bomba atmasından sonra, olayı solcular yaratmış, izlenimi vererek "Kanımız Aksa da, Zafer İslamın" şeklindeki MHP sloganlarıyla halkı tahrik etmekten yargılanıyor.

MAHKEME HEYETİ

IMF TÜRKİYE İLE IMF ARASINDA ANLAŞMA KESİNLEŞTİ

HADİ ULUENGİN
PARİS'TEN bildiriyor

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu dün Paris'te Uluslararası Para Fonu Avrupa Masası Şefi Allen Whittom ile görüşme yaptı.

Türkiye'nin Fransa'nın başkentindeki OECD temsilciliğinde yerel saatle 10.30'da başlayan ve yaklaşık 3 saat süren üst düzeydeki görüşmeye Müezzinoğlu ve Whittom'un yanı sıra IMF ile görüşmeleri sürdüren Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vural Güçsavaş, Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen ve IMF Güney Avrupa Masası Şefi Woodward da toplantıya katıldılar. Görüşmenin bitiminden sonra Türk yetkililerinden elde edilen bilgilere göre Müezzinoğlu ve Whittom geçen hafta ortasından beri Paris'te sürdürülen Türkiye-IMF görüşmelerinde anlaşmaya varılan ana konuları gözden geçirdiler.

IMF-Türkiye görüşmelerinin en geç hafta sonuna kadar sonuçlandırılarak, üzerinde çalışmaların sürdürüldüğü niyet mektubunun IMF yetkililerine sunulacağı bildirildi. Niyet mektubunun iletilmesinden kısa bir süre sonra Türkiye ile IMF arasında anlaşmanın imzalanarak Türkiye'ye OECD ülkeleri ve uluslararası kuruluşlar tarafından yapılması saptanan yardımın işlerlik kazanacağı; öte yandan bu konuda kesin miktarı henüz saptanmayan IMF yardımının ise temmuz ayı ortalarından itibaren dilimler halinde Türkiye'ye verileceği aynı yetkili tarafından belirtildi.

Bugüne kadar IMF ile yürütülen görüşmelerde hangi konular üzerinde anlaşmaya varıldığı ve katlı kur sisteminin yürürlükte kalıp kalmayacağı sorusunu cevaplamaktan kaçınan Türk yetkilisi Türkiye'nin acil para gereksinmesini karşılayacak ve avans niteliğini taşıyacak köprü kredilerin verilmesinin sözkonusu olup olmadığı şeklindeki bir soruyu da şu şekilde yanıtladı. "OECD çerçevesi içinde verilecek olan yardımın şekli Türkiye ile ilgili ülkeler arasında yapılacak olan ikili anlaşmalarla saptanacaktır. Bu konuda bazı ülkelerin girişimleri olacağını sanıyoruz. Özellikle Federal Almanya'nın bu konuda yakınlık göstereceği inancındayız."

Öte yandan İsviçre'nin Basel Şehrinde bugün yapılacak olan Uluslararası Tediyeler Bankası (BİS) toplantısına katılmak üzere Avrupa'ya gelen IMF Avrupa Şefi Whittom'un Paris'te özel olarak konaklayarak dün Maliye Bakanı Müezzinoğlu ile bir görüşme yapması Fransa'nın başkentindeki çeşitli diplomatik gözlemciler tarafından Türkiye ile IMF arasındaki görüşmelerin son aşamasına gelindiği ve hafta sonunda Türkiye'nin sunması beklenen niyet mektubu ile her iki taraf arasındaki kesin bir anlaşmanın gerçekleştiğinin çok yakında açıklanacağı şeklinde yorumlanıyor.

6 gündür Paris'te bulunan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu da bugün Fransa başkentinden Ankara'ya dönecek. Müezzinoğlu, Whittom görüşmesinden sonra geçen perşembe gününden beri Paris'teki Uluslararası Para Fonu Avrupa Merkezinde sürdürülmekte olan Türkiye-IMF görüşmelerine dün öğleden sonra da devam edildi. Her iki heyet de Müezzinoğlu Whittom görüşmesi ışığında saptanan ana konuların ayrıntıları üzerinde teknik çalışmalar yaptılar. Diğer taraftan OECD çerçevesi içinde kurulan Türkiye'ye yardım fonuna 30 milyon dolarlık bir katkıda bulunacak olan İsviçre'nin Türkiye'ye yapacağı yardımın şekli ve tarihi 9 Haziran günü İsviçre'nin Paris elçiliğinde yapılacak olan ikili görüşmeyle saptanacak. 3 İsviçreli uzmanın katılacağı toplantıda Türkiye'yi Aysel Öymen, Hazine Müdürlüğünden Erol Gürkaş ve Ankara'dan gelecek olan bir Maliye uzmanı temsil edecekler. Bu toplantının daha önce Bern'de yapılacağı bildirilmişti. Fakat Türk uzmanların Paris'te bulunmasından dolayı görüşmenin Fransa'nın başkentine alındığı bildirildi.

Ecevit ve Denktaş, toprak ve Maraş sorunlarını görüşüyorlar

Erdoğan Özbalıkçı
Kıbrıs'tan bildiriyor

- Çeşitli çevreler Türkiye hükümetinin yüzde 28, Denktaş'ın ise yüzde 33 toprak oranında ısrar ettiğini belirtiyorlar
- Avrupa ülkeleri ve ABD'nin, Kıbrıs sorununun bitmesini talep ettikleri öne sürülüyor
- Waldheim: "Kıbrıs'ta yapıcı bir yaklaşım ortaya çıkmıştır"

15 Haziran günü Kıbrıs'ta başlayacak toplumlararası görüşmelere birkaç gün kala Denktaş dün akşam Ankara'ya geldi. Denktaş, Türkiye hükümeti yetkilileriyle 15 Haziranda başlayacak olan toplumlararası görüşmelerle ilgili temaslarda bulunacak. Bu arada Türkiye'nin Lefkoşe Büyükelçisi Candemir Orhon da pazar günü Ankara'ya geldi.

Başbakan Bülent Ecevit'le Denktaş'ın bugün bir görüşme yapması bekleniyor.

Ecevit- Denktaş görüşmesinde Kıbrıs'taki toplumlararası görüşmelerde Rum tarafına sunulacak olan harita üzerinde tartışmaların yapılması bekleniyor.

Ecevit ile Denktaş arasında Maras'ın yerleşime açılacak kısmının büyüklüğü konusunda önemli tartışmaların geçmesi bekleniyor. Bilindiği gibi, Ecevit'in Maraş'a büyük miktarda Rumun yerleştirileceği konusunda Batılılara güvence verdiği yolundaki haberler son günlerde yoğunlaşmıştı.

Oysa Denktaş Maraş'ta az sayıda Rumun yerleşebileceği küçük bir alanın verilmesinin yeterli olduğunu öne sürüyor.

Maraş konusunun yanısıra Türk bölgesinde kalacak toprak oranı da Ankara'daki tartışmalarda önemli bir yer tutacak. Çeşitli çevreler Türkiye hükümetinin yüzde 28, Denktaş'ın ise yüzde 33 oranında ısrar ettiklerini ileri sürüyorlar. Rum yönetimine yakın çevreler daha önce yüzde 20 dolayında toprağın Türklerde kalabileceğini ifade etmişlerdi. Bütün bu konuların Ankara'daki Ecevit - Denktaş görüşmesinde tartışılması bekleniyor.

Avrupa ülkeleri ve ABD'nin Kıbrıs sorununun bitmesini talep ettikleri ileri sürülürken, Ecevit'in de Batılılara Kıbrıs sorununun erken bir zamanda çözülmesi için çaba sarfedeceği belirtiliyor. Siyasal gözlemciler bu durumda Ecevit Denktaş görüşmesinin toplumlararası görüşmelerin başarıya ulaşmasında önemli bir rol oynayabileceğini belirtiyorlar.

WALDHEİM: "KIBRIS'TA YAPICI BİR YAKLAŞIM ORTAYA ÇIKMIŞTIR"

Asya gezisini tamamlayan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim New York'ta yaptığı basın toplantısında Kıbrıs sorunu ile ilgili olarak,bazı güçlüklerin aşılmasından sonra ortaya yapıcı bir tutumun ortaya çıktığını söyledi. İki gün süren bir doruk toplantısının Kıbrıs sorununu çözmeye yetmeyeceğini belirten Waldheim, önemli olanın iki liderin Kıbrıs sorununun özünde bir ilerleme sağlanması için somut bir temel oluşturan 10 ana noktayı içeren belgeyi kabul etmeleri olduğunu belirtti.

Waldheim, "Kuşkusuz pek çok konuda görüş ayrılıkları vardır ve 15 Haziranda başlayacak toplumlararası görüşmelerin amacı da bunların çözümlenmesidir." dedi. Waldheim, temel noktalarda ve sonraki yöntem üzerinde bir anlaşma varsa görüşmelerin kolaylaşacağını sözlerine ekledi.

CHP'li Özer: "Milli Mücadele Meclisinin özlemini çekiyoruz"

ANKARA (ÖZEL)

"Ulusa Çağrı" başlıklı bir yazılı açıklama yapan CHP Malatya Senatoru Hamdi Özer, "Türk devleti bir Milli Mücadele Meclisinin özlemini çekmekte ve bir Misak-ı Milli ruhunun şahlanmasını beklemektedir" dedi. Meclisin gittikçe itibar kaybettiğine işaret eden Özer şunu önerdi:

"TBMM içinden çok büyük çoğunluğu Atatürkçü olan parlamenterler, partilerine bağlı kalsalar da partizan bağlardan koparak bir 23 Nisan Millet Meclisi grubu oluşturmalıdır."

Mecliste her renk diktaya ve bölücülüğe ışık tutan ve onlara kucak açan karargahlar bulunduğunu söyleyen Özer, hükümetlerin pazarlıkla kurulduğunu savundu.

"Devlet başkanımız bu oyunları ve bu çirkin pazarlıkları onaylamakla devletin yıpranmasına ve hükümetlerin yozlaşmasına sebep olmakta" diyen Özer, Mecliste parti politikasının ulusal politikadan önde tutulduğunu söyledi.

Çıkış yolu olarak "23 Nisan Millet Meclisi grubu" önermenin yanı sıra Özer, yeni bir Anayasa yapılmasını, bölücü eylemlere ve cinayetlere karşı Milli Misak mahkemeleri kurulmasını, "bölücülüğün tahrik ve ulusal ahlakı tahrip" ettiğini söylediği seçim kanunlarının değiştirilmesini, bütün ideolojik partilerin özgürce kurulmasını istedi.

Özer bölücülüğe karşı "bunlara cezalarla değil kardeş sevgisiyle yaklaşmalı ve ulusal birlik ruhu aşılayarak tek bilek ve tek yürek olmanın yolu sağlanmalıdır" dedi.

Işçi ve memur ücretlerinin sınırlandırılmasını talep eden Özer "ne işçiler işverenin insafına terkedilmeli ve ne de işyeri kaynaklarını kurutacak kadar işçilere ücret hakkı tanınmalıdır" şeklinde konuştu.

Arkadaşımız Döndü ve Mustafa ŞENKAYA'nın kızları MARTI'nın doğumunu bütün dostlara duyururuz.

AYDINLIK ÇALIŞANLARI

Demirel ve 255 AP'li tabii senatörlüğün kaldırılması için yasa önerisi verdi

ANKARA (AA)

AP Genel Başkanı Demirel ve 255 arkadaşı tarafından Millet Meclisi Başkanlığına verilen bir yasa önerisi ile, Anayasanın 70. maddesinin değiştirilerek, tabii senatörlüğün kaldırılması istendi.

Öte yandan, AP Genel İdare Kurulu tarafından dün yayınlanan bildiride, hükümet eleştirilerek, "Hükümetin güvenoyu almasının, bir Cumhuriyet hükümetine meşruiyet kazandırmaya yeterli sayılamayacağı" ileri sürüldü.

Bu arada AP Başkanlık Divanı bildirileri konusunda bu bir demeç veren CHP Genel Sekreteri Üstündağ, bu bildirilerin, "Sorumsuzluk örneği, demokrasi için üzücü ve elem verici" olduğunu söyledi.

BM Doğal Kaynaklar Komitesi Toplantısı çalışmalarına başladı

İSTANBUL(ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Doğal Kaynaklar Komitesi 6. Dönem Toplantısı dün İstanbul'da çalışmalarına başladı.

55 ülkenin katıldığı toplantıda, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal'ın hazırladığı açış konuşmasını Bakanlık Basın Müşaviri Ahmet Yücekök okudu.

Deniz Baykal, açış konuşmasında, zengini yücelten, fakiri de kendi kaderi ile başbaşa bırakan şimdiki ekonomik düzen yerine, dünyanın kaynaklarından ve nimetlerinden daha hakça yararlanmaya yardım edecek yeni bir düzen arayışının son on yılın getirdiği önemli gelişmeler arasında yer aldığını belirtti.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Sanıklar

(K. MARAŞ DAVASINDAN NOTLAR)

–Adım Eşe Küçükgörür, Kahramanmaraş Yusuflar Mahallesinde otururum, evliyim, 6 çocuğum var.

–Türkiye Cumhuriyeti uyruklu musun?

–Yok

Soruyu soran Heyet Başkanı Hikmet Hacımirzaoğlu dahil herkes gülüyor. Hakim yine de TC. vatandaşı diye yazdırıyor. Eşe Küçükgörür kürsüden inip oturduğu yere giderken mendilini çıkarıp gözünden akan yaşları siliyor.

Kimbilir belki de yoksul kadın, "uyruklu musun" sorusunu "kuyruklu musun" anlıyor, onun için de "yok" diye cevap veriyor.

Başka bir kadın "kaç doğumlusun" sorusuna cevap veremeyince hakim bu kez "kaç yaşındasın" diye soruyor. Kadın "Okumam yazmam yok ki kaç yaşında olduğumu bileyim" diyor.

Orta yaşlı bir sıvacı, adı okunduğu zaman şaşkın şaşkın havalara bakıyor, sesin nereden geldiğini anlamaya çalışıyor. Yanındakilerin ikazıyla kalkıp yürümeye başlıyor, bu kez avukatların bulunduğu yere yöneliyor. Hakimin, "sağa dön, sola dön, doğru gel" şeklindeki tarifleriyle sanık kürsüsüne gelebiliyor. Hakim "mikrofona eğilerek konuş" diyor ama, adam mikrofonun ne olduğunu bilmiyor ki nereye eğileceğini bilsin. Kimlik tespiti zor bela tamamlanıyor.

* * *

Bir sürü işçi, köylü, küçük esnaf, ev kadını... Şalvarlı erkekler, çarşaflı, kucağında çocuğuyla kürsüye gelen kadınlar ...

Büyük çoğunluğu hakimin ne söylediğini anlamayacak kadar cahil. Kimlik tespitlerinden de anlaşılacağına göre, yüzde 60'a yakını okuma yazma bilmiyor.

Hallerinden, belki de idamlarının istenmesinin ne demek olduğunu bile anlayamayacak durumda oldukları seziliyor.

Bu insanların durumunu görünce faşistlerin tahriklerine nasıl kapılabileceklerini, bir katliama bilinçsizce nasıl katılabileceklerini gözünüzde canlandırabiliyorsunuz.

* * *

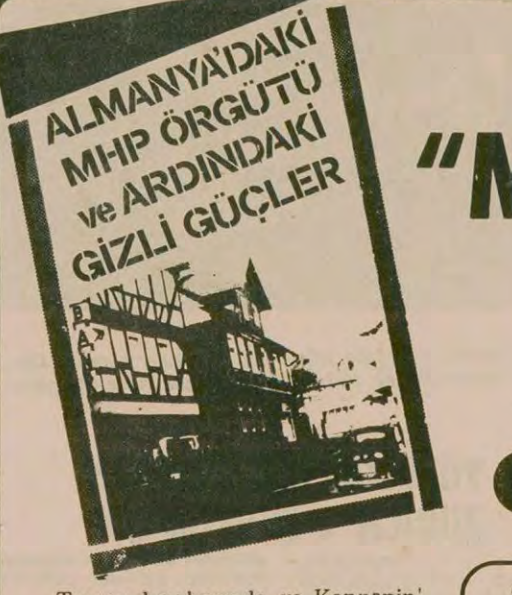
Bir de bu manzaranın tamamen zıddı durumda olanlar var sanıkların arasında. Daha yürüyüşlerinden, kürsüdeki hallerinden, konuşmalarından ne mal oldukları anlaşılabiliyor.

Ökkeş Kenger, Mehmet Leblebici ve çevrelerindeki MHP'liler kendilerinden son derece emin bir pozdalar Bazıları yoklamada yumruk kaldırarak "burda" diyor, giriş çıkışlarda kasıla kasıla dolaşıyor. Hepsinin üzerinde yeni yaptırıldığı belli olan son derece şık elbiseler, ayaklarında pahalı ayakkabılar.

Birinci gün öğlen duruşmaya ara verildiğinde Kenger izleyicilerin bulunduğu bölüme yaklaşıyor. Yakınlarıyla selamlaşıyor. Ailesinin giyimiyle kendi giyimi tam bir terslik içinde. Kenger'in üzerindekiler, ailesinin belki de bir yıllık geliriyle zor yaptırılabilecek şeyler. Gaziantep Eğitim Enstitüsü öğrencisi bu kadar parayı nereden buluyor?

* * *

Sanıkların sınıfsal durumları arasındaki gözle görülür derecede açık olan bu farklar, salondaki bir sürü yoksul insanın durumu, faşist örgütlerin, MHP'nin bu halka neler çektirdiğinin, ne kadar büyük kötülükler yaptığının da açık bir sergilemesi.

Federal İçişleri Bakanlığı Danışmanı Köhler:

"MHP'li cinayet sanıklarının Almanya'ya gelmesinden endişeliyiz"

4 — Hazırlayanlar: Yıldırım Dağyeli-Baha Targün

"MHP'nin kapatılmasından sonra aynı kadro. Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonunda toplandı"

"Alman yetkilileri, MHP'li katillerin tespiti için Türk gazetelerinin yardımını istiyor

MHP'lileri himaye eden kişilerden biri de CDU Bonn Milletvekili Schwarz...

Treysa kasabasında ve Kannapin'den elde ettiğimiz bilgiler, Almanya'daki MHP çevrelerinden gazetemize gelen haberleri tamamen doğruluyordu. Bize gelen haberlere göre bu enstitü, Almanya'daki MHP ileri gelenlerinin kaleminden Anayasayı Koruma Örgütü'nün yıllık raporunun Türk dernekleriyle olan bölümünü hazırlamaktaymış. Bunu ve Kannapin'in federal hükümetin yasağına rağmen nasıl olup da oturma ve çalışma izni aldırdığını öğrenmek üzere Hessen Eyaleti ve Federal İçişleri Bakanlıkları yetkililerini arıyoruz.

Treysa kasabası Hessen Eyaletinde bulunduğu için ilkin Hessen İçişleri Bakanlığı yetkililerini arıyoruz. Bakan bulunmadığı için bizi baş Danışmanı Dr. Eignerstein kabul ediyor. Durumu anlatıyoruz. İçişleri Bakanlığı Danışmanı hayretlerini gizleyemiyor.

"Federal Almanya hükümeti,Türkiye'ye içine düştüğü ekonomik çıkmazdan kurtulmasına katkıda bulunmak üzere özel yardım programı hazırlıyor. Hükümetin resmi temsilcisi Leissler-Kiep, Türkiye'ye diğer yardım kaynaklarının kapılarını da açmak için dünyayı dört dönüyor. Bu durumda nasıl olur da bir CDU partisi yetkilisi sahte enstitüler kurar ve bu enstitü Türkiye'de iç savaş kışkırtıcılığı yapan MHP'nin militanlarına oturma ve çalışma izni temin eder?" diyoruz.

Danışman cevap veremiyor. Durmadan telefon ediyor. Enstitü, Kannapin, MHP ve bunların Anayasayı Koruma Örgütü ile ilişkisi hakkında bilgi alıyor. Bir saat kadar süren araştırmadan sonra danışman, böyle bir enstitünün resmi kayıtlarda varolmadığını, ama Kannapin'in bulunduğu kasabanın belediye meclisi üyesi bulunduğunu ve onun haberi olmadan bu şehirde kuş uçmadığını bildiriyor. Ayrıca Hessen Eyaleti Anayasası Koruma Örgütünün de böyle bir enstitüden şimdiye kadar bilgi almamış olduğunu da açıklıyor.

Federal İçişleri bakanlığı danışmanlarından Köhler, "MHP, kadrolarını ADÜTDF'de topladı.

Ertesi gün Bonn'daki Federal İçişleri Bakanlığı'nın yolunu tutuyoruz. Bakan Baum'un danışmanlarından Dr.Köhler tarafından kabul ediliyoruz. Durumu Dr. Köhler'e de anlatıyoruz ve aynı soruyu ona da soruyoruz.

Dr. Köhler, , "Federal Almanya Hükümeti MHP'nin Almanya'daki faaliyetlerinden ve MHP'li cinayet sanıklarının sahte pasaportlarla ve meşru olmayan yollarla Almanya'ya gelmesinden endişe duyuyor" diye başlıyor sözlerine. Sonra şöyle devam ediyor:

"MHP'nin Türkiye Anayasa Mahkemesinin kararından sonra buradaki örgütünü kapattığını, ancak aynı kadroyla bu kez Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu adı altında toplandığını biliyoruz. Sözde bu federasyon MHP'den ayrı. Fakat gerek Türkeş'in ve gerekse diğer MHP milletvekillerinin bu federasyonun toplantı ve kongrelerine katıldığını tespit etmiş bulunuyoruz."

Lokman Kundakçı ve Serdar Çelebi'ye oturma ve çalışma izinlerinin verilmesinin nasıl mümkün olduğunu soruyoruz. Dr. Köhler, "Belli ki, federal hükümetin yasağı gözardı edilmiştir ve bazı kanunların boşluklarından yararlanılmıştır" diyor ve "Bu durumu mutlaka araştıracağız" diye ekliyor.

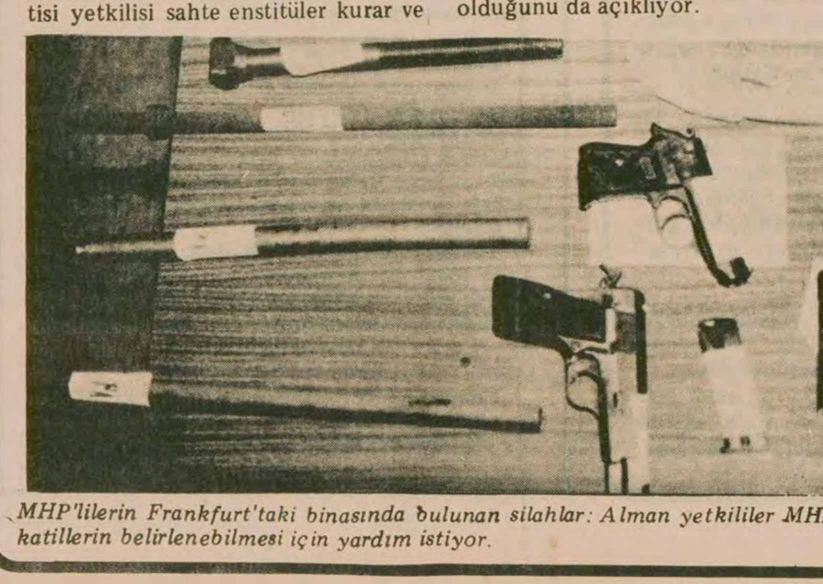
Türk gazetelerini yardıma çağırıyoruz"

Dr. Köhler konuşmasını şöyle bitiriyor: "Türkiye hükümetinin aradığı ve buraya kaçmış bulunan sanıkların yakalanmasını sağlayacağız. Bunun için tedbirler aldık. Aynı zamanda Almanya'daki Türk gazetelerini yardıma çağırıyoruz. Onlar, bizim örgütlerimizden daha çabuk bilgi sahibi oluyorlar. Bizim dil sorunumuz olduğundan her zaman hızlı davranamıyoruz. Türk gazetecileri Bozkurt katillerin bulundukları yeri öğrendikleri zaman, bize hemen haber vermelidir. Ayrıca kanunlara göre böyle bir durumu haber vermek zorundadırlar." Öte yandan Anayasayı Koruma Örgütüne Treysa'daki bir sözde "Türkiye Enstitüsü"nden rapor gelmediğini de açıklıyor.

Kannapin'den sonra Schwarz

Her iki İçişleri Bakanlıkları yetkilileriyle yaptığımız görüşmede söz arasında Kannapin'in dostlarını tespit ediyoruz. Tespitimize göre Kannapin'in üzerindeki koruyucu el, Rheinland-Pfalz Eyaleti eski İçişleri Bakanı ve şimdi Bonn'da CDU milletvekili Heinz Schwarz'dır. Schwarz, 1978 yılında Türkeş'in Almanya ziyareti sırasında kendisini kabul eden tek Alman politikacıdır. Bilindiği gibi Türkeş, bu ziyareti sırasında özellikle CDU başkanı Dr. Helmut Kohl ve CSU başkanı Franz Josef Strauss ile görüşmek istemiş, ancak her iki politikacı görüşmeyi reddetmişti. Schwarz, CDU içinde aynı zamanda Türkiye uzmanı olarak bilinmektedir.

YARIN: Schwarz'la yaptığımız görüşme

MHP'lilerin Frankfurt'taki binasında bulunan silahlar: Alman yetkililer MHP'li katillerin belirlenebilmesi için yardım istiyor.

Cerrahpaşa Hemşire Okulu öğrencileri direnişe geçtiler

GENÇLİK SERVİSİ

Cerrahpaşa Ebe, Hemşire ve Laborant Okulu öğrencileri 4 aydır maaşlarını alamadıklarından ve okuldaki yoğun baskılardan dolayı, bazı talepler öne sürerek dün okul salonunda oturarak direnişe geçtiler. Öğrenciler müdürleriyle görüşmek istediklerini, fakat kapının suratlarına çalındığını söylediler.

Öğrencilere 4 aydır verilmeyen maaşların şimdi kesilerek 75 lira olarak verileceği öğrenildi. Bu maaşın çok az olduğunu belirten öğrenciler şöyle diyor: "Bizleri 8 saat servislerde çalıştırırlar, 24 saat doğumhanede nöbet tuttururlar, 2 ay yaz sonu pratikleri diye yaz stajlarına çıkarırlar, emeğimizin karşılığı ise 75 lira."

Kendilerine verilen temel ihtiyaçların kalitesizliğinden bahseden öğrenciler okuldaki ortaçağdan kalma baskılara ve keyfi uygulamalara da değindiler. Ayrıca yönetmeliğin kendilerine gösterilmediğini herşeyin yasaklandığını ve ne yapsalar cezalandıklarını belirttiler..

Öğrenciler, sorunlarının okulda demokratik bir ortamın olması,hocaların kendileriyle ilgilenmeleri ve sorunlarına eğilmeleriyle çözümlenebileceğini söylediler.

Müdürün kendileriyle görüşmesine ve taleplerinin kabul edilmesine kadar bütün öğrenciler derslere girmeyeceklerini söylediler.

Okuldaki baskıların ve keyfi uygulamaların son bulması için öğrenciler şu talepleri öne sürüyorlar: "Maaşlar, 75 lira gibi komik rakamlar değil, ihtiyaçlarımızı karşılayacak düzeyde olmalıdır. Öğrenciler üzerindeki anti-demokratik ve keyfi uygulamalara son verilmeli, yönetmelik tüm öğrencilere açıklanmalıdır. Giyecek ve ders araçları gibi tüm ihtiyaçlarımız sağlıklı ve kaliteli bir şekilde karşılanmalıdır."

Davadan dönen arkadaşını öldüren bir komando ömür boyu hapse mahkum oldu

HEBER MERKEZİ

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi "Davadan döndüğü" için arkadaşlarını öldüren 10 ülkücü komandodan birini ömür boyu 9'unu da 8'er yıl 4'er ay ağır hapse mahkum etti.

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde, 8 Ekim 1977 günü Etlik'te bir kahvehanenin bombalanması olayı ile ilgili duruşmada, yalancı tanıklık yapan ülkücü komando Selim Türkmen ile Nevzat Çelik tutuklanarak Askeri Cezaevine konuldular.

KAYIP— Edebiyat Fakültesinden aldığım şebekemi, İETT, kredi, kütüphane kartlarımı yitirdim. Geçersizdir.
Yusuf TÜRK

Atatürk Kültür Merkezinde Cezayir Filmleri Haftası düzenlendi

İSTANBUL(ÖZEL)

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi ve Cezayir Kültür Bakanlığının işbirliği sonucu gerçekleştirilen "Cezayir Filmleri Haftası" dün İstanbul Atatürk Kültür Merkezi Sinema Salonunda başladı.

"Cezayir Filmleri Haftası" nedeniyle Cezayir Kültür Bakanlığı Kültürel İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı Fevziye Sahravi, yönetmen Sid Ali Mazif ve Cezayir Sinema Kurumu Başkanı Gavdi Pendedüs İstanbul'a geldiler.

"Cezayir Filmleri Haftası", dün akşam genç kuşak yönetmenlerinden Muhammed Lakdar Hamina'nın 1975 Cannes Film Şenliği Büyük Ödül'ünü alan "Kan ve Ateş Yılları Günlüğü" adlı filminin gösterisiyle başladı. Filın, bir ailenın öyküsü çerçevesinde Cezayir'in bağımsızlıktan önceki 25 yılının bir panoramasını çiziyordu. Film tıklım tıklım salonda büyük bir ilgiyle izlendi.

Haftanın diğer filmleri şöyle: Bugün 18.30'da Sid Ali Mazif'in "Leyla ve Ötekiler", 8 Haziran Cuma günü 18.30'da kollektif bir yapım olan "Kurtuluş Savaşı", 9 Haziran Cumartesi 18.30'da da Muhammed Slim Siad'ın "Güney Rüzgarı". Daha çok milli bağımsızlıkçı temaların işlendiği Cezayir filmleri, bir toplu gösteri biçiminde ülkemizde ilk kez sunuluyor. İngilizce ya da Fransızca altyazılı olarak gösterilen filmler için konu özetleri dağıtılıyor. Girişler, 10 lira karşılığında AKM gişesinden alınacak davetiyelerle yapılıyor.

Değişik bir sanat türü: Geleneksel Pekin Operası

Kısa oyunlardan "Kavşak"tan bir sahne.

"Beyaz Yılanın Öyküsü" oyunundan bir görüntü

Sarper ÖZSAN

Geleneksel Pekin Operası Topluluğu, Atatürk Kültür Merkezinde, bizler için çok ilginç olan, geleneksel sahne oyunlarından örnekler sergilemeye başladı. 1-13 Haziran tarihleri arasında gösterilerini sürdürecek olan topluluktan ilk gece dört kısa, ikinci gece ise bir uzun oyun seyrettik. Böylece bizler de kitaplardan okuduğumuz, dergilerden resimlerini gördüğümüz geleneksel Çin sahne sanatını izleyebilme fırsatını bulmuş olduk.

Çinliler batı dillerine çevirdiklerinde, bu sanat türünü anlatabilmek için "opera" adını uygun görmüşler. Ancak izlediğimiz oyunların kafalarımızdaki opera kavramıyla örtüşmediğini, daha doğrusu opera kavramının bu sanat türünü anlatmaya yetmediğini şimdi daha iyi anlıyoruz. Bu sanat türünü bizim kavramlarımız ile ne opera sözcüğü anlatabilir, ne de tiyatro. . . Geleneksel Pekin Operası, tiyatro, opera, bale ve pandomim gibi sahne sanatlarıyla ilgili bildiğimiz bütün türler ile, akrobasiyi bünyesinde birleştirmiş çok değişik bir sanat türüdür.

İzlediğimiz oyunlarda bu anlatım yöntemlerinin hemen hepsi bulunmaktaydı. Ancak oyununa göre bazı yöntemler öncelik kazanmıştı. Örneğin, ilk gece sunulanlar içinde "Kavşak" ve "Çiu Çian Irmağı" adlı oyunlar, pandomim sanatının etkin olduğu eserlerdi. "Kavşak"ta haksız yere sürgüne gönderilen bir generali kurtarmak isteyen iki kişinin karanlıkta yanlışlıkla amansız bir kavgaya tutuşmaları sergilenir. Akrobatik hareketlerle ve stilize bir şekilde geleneksel Çin döğüş sanatının örneğini sunan oyuncular, kuvvetli sahne ışıklarının altında, zifiri karanlığı başarılı bir şekilde seyircilere hissettirdiler. "Çiu Cian Irmağı" adlı oyunda ise, nişanlısına kavuşmak isteyen genç bir rahibenin, ihtiyar bir balıkçı tarafından ırmağın öte yakasına geçirilmesi anlatılmaktadır. Irmak, kayık, kayığın su yüzündeki çeşitli hareketleri ve azgın akıntılarda yol alması, yalnızca bambu kamışı ve bir kürekle esas olarak da oyuncuların ustalıklı hareketleriyle yetkin bir biçimde canlandırıldı.

İkinci gece sunulan "Beyaz Yılanın Öyküsü", bütün geceyi kapsayan uzun bir oyundu. Bu nedenle de dramatik yapısı, ötekilere oranla daha güçlüydü. Çin halkı tarafından çok sevilen bu oyunun konusu, güzel bir aşk öyküsüdür. Oyunda, güzel bir kız kılığına girerek genç bir delikanlıyla evlenen Beyaz Yılanın, arkadaşı Mavi Yılanla birlikte, bu mutluluğu bozmak isteyen çeşitli güçlere karşı mücadelesi anlatılır. Çeşitli serüvenlerden sonra Beyaz Yılan, arkadaşı Mavi Yılanın da yardımıyla mutluluğunu bileğinin gücüyle hak edecektir. İki perde ve onbir sahneden oluşan oyunun çeşitli sahnelerinde, değişik anlatım yöntemleri ağır basmaktadır. Ama oyunun bütünü ele alındığında, opera ve tiyatro, esas anlatım biçimidir. Oyuncular en önemli duygu ve düşüncelerini şarkıyla iletirler. Gerek bu oyunun sonundaki, gerekse "Yandang Şan Dağı' adlı kısa oyundaki toplu savaş sahneleri ise, bale ve akrobasinin ilginç bir karışımıydı. Akıl almaz akrobatik hareketlerle ve stilize bir biçimde canlandırılan bu sahneler, nefes kesici temposu ve görüntüleriyle seyircileri en çok heyecanlandıran bölümler oldu.

BİNLERCE YILLIK MİRASIN TEPE NOKTASI

İzlediğimiz örnekler, son derece ince ve köklü bir kültürün ürünleriydi. Çünkü Pekin Operası, binlerce yıllık Çin kültür ve sanat mirasının son 200 yıldır ulaştığı tepe noktasıdır. Çeşitli toplumsal nedenlerle zaman zaman gerilemesine rağmen sahne sanatları ilkel ritüellerden, bugünkü devrimci operalara kadar Çin toplumunun hayatında daima yerini sürdürmüş, halkın hayatının bir parçası olmuştur.

Pekin Operasında şarkı, dans , pandomim, tiyatro ve akrobasi gibi anlatım teknikleri, binlerce yıllık Çin Kültürü ve folkloru ile kaynaşmıştır. Oyunlardaki müzik, çeşitli geleneksel çalgılarla, bizdeki gibi tek sesli çalınan, gelişmemiş, ancak pentatonik yapısıyla kendine özgü karakteristiği olan bir müzikti. Oyuncular bu müzikleri geleneksel tarzda söylüyorlardı. Bizden çok değişik bir gırtlak yapısına sahip olan Çinlilerin bu kendine özgü gırtlak nağmeli, komalı, ses kaydırmalı söyleme tarzları ve incecik sesleri, birçok seyirci tarafından hayretle izlendi. Oyuncuların giydikleri canlı ve parlak renkli kumaşlardan dikilmiş kostümler, oyunda kulanılan bir kısım aksesuarlar ve özellikle bunların üzerlerindeki olağanüstü güzellikteki elişleri, izleyenlerin hayranlığını kazandı. Aslında oyunların her sahnesi, Çin kültür ve folklorunun zenginliğini gözler önüne sermekteydi.

Geleneksel Pekin Operası, göstermeci ve simgeci (sembolist bir tiyatro türüdür. İzlediğimiz oyunlarda, anlatılmak istenen olaylar, hayat içindeki doğallığından farklı bir biçimde seyirciye sunuluyordu. Oyunda yansıtılan olayların, düşüncelerin, duyguların karakteristik özellikleri, sözle, mimikle ya da vücut hareketleriyle abartılmaktaydı. Zaman zaman bu türlü hareketler ya da toplu sahnelerdeki bazı kompozisyonlar donduruluyor; böylelikle hem oyunların temposundaki sürekliliğe karşı bir dinlenme sağlanıyor, hem de seyircilere plastik yönden doyurucu tablolar çizilmiş oluyordu.

Geleneksel Pekin Operasının en önemli özelliklerinden biri de simgeci bir sanat türü olmasıdır. Pekin Operasında yer alan öğelerin dış görünümlerinin altında başka anlamlar yatar. Oyuncuların konuşma üslupları, şarkı söyleme tarzları, giydikleri kostümler, bunların renkleri ve üzerlerindeki işlemeler, yüzlerine taktıkları masklar, ya da makyajlarının şekli ve renkleri; el, kol ve vücut hareketleri ve oyunda kullanılan her türlü aksesuarın simgesel bir anlamı vardır. Bunların birçoğu oyundaki karakterleri belirlemektedir. Tabii bütün bunları bizim en ince ayrıntılarıne kadar anlayabilmemize olanak yok Ancak şu kadarını söyleyebilir ki, iyi konuşmak, güzel sesli olmak ve iyi şarkı söyleyebilmek, bale ve pandomim sanatlarında ve akrobatlıkta yetkin olabilmek gibi çok çeşitli alanlarda yetenek isteyen oyunlar, Pekin Operası sanatçıları tarafından büyük bir disiplin içinde ve yetkinlikle sunuldu.

Atatürk Kültür Merkezinden böylesine güzel ve ilginç bir sanat olayını izlemiş olmaktan duyduğumuz mutlulukla ayrılıyoruz. Geleneksel Pekin Operası bizlere halkın, geçmişte yaratmış olduğu kültür ve sanat eserlerine sırt çevirmemek gerektiğini bir kere daha hatırlatıyor.

Pekin Operası Topluluğu Başkanı ÇAN GUO-ÇU:

"Geleneksel oyunları 'Geçmiş bugünün hizmetinde olsun' ilkesiye uyguluyoruz"

Pekin Operası Topluluğu Başkanı Çan Guo-çu

Nezih COŞ

– Ulusal Kültür mirasına sahip çıkmak açısından, bu geleneksel oyunların Çin tiyatrosundaki önemi nedir?

– Pekin Operası, türlü yerel operaların en iyi yanlarını özümleyerek gelişmiştir. Hem konusu, hem oynanış düzeyi bakımından daha zengin bir düzeye gelmiştir. Bunlar bizim ulusal kültürümüzün değerli parçalarıdır. Bu örnekleri geliştirerek koruyor ve sergiliyoruz.

– Eski Çin öyküleri ve efsaneleri, devrim öncesi Pekin Operasında da aynı şekilde mi oynanıyordu?

– Tamamen aynı değil tabii. Örneğin bu öykü ve efsanelerde eskiden içeriği bakımından bazı kötü yanlar da vardı. Bazı feodal anlayışlar gibi. Ama şimdi bunlar ortadan kaldırılmıştır. Aynı zamanda bu oyunların konularını daha da sağlamlaştırıyor ve geliştiriyoruz.

Bu oyunları belli değişikliklerle oynarken Mao Zedung'un "100 çiçek açsın, 100 fikir akımı yarışsın; geçmiş bugünün hizmetinde olsun; yenisi eskisinden çıkıp gelişsin" şeklindeki ilkeleri ışığında hareket ediyoruz.

– Repertuvarınızda uzun ve kısa 1000 kadar oyun bulunduğunu biliyoruz. Bunlardan geleneksel oyunlarınızda işlenen belli başlı temalar nelerdir

–Biz genel olarak bu oyunların halkçı bir içeriğe sahip olduğunu söyleyebilirim. Örneğin "Beyaz Yılanın Öyküsü oyununda serbest aşk ve feodal baskıya karşı koyulması teması esastır. Yine İstanbul'da sergilediğimiz "Yandang Şan Dağı" oyununda Suy hanedanlığında ağır feodal baskı yüzünden köylülerin ayaklanması anlatılır. Yani halkın kendisine yapılan baskılara karşı çıkması ve özgürlük için mücadele etmesi teması işlenmiştir bu oyunda.

– İstanbul'da sunduğumuz bu oyunlar Dörtlü Çete döneminde hangi gerekçeyle yasaklanmıştı?

– Onlar, Mao Zedung'un yukardaki ilkelerine karşı çıkıyorlardı. Geçmişin bugünün hizmetine sokulmasını kabul etmiyorlar, geçmiş kültürü bütünüyle reddediyorlardı. Bu oyunların yeniden seyirci karşısına çıkabilmesi son birkaç yıl içinde gerçekleşmiştir.

–Bu geleneksel oyunlarınızda dekorun çok az kullanıldığını görüyoruz. Bunun bir nedeni var mı? Nereden kaynaklanıyor bu uygulama?

–Nedeni var. Çünkü Pekin Operası daha çok pandomime dayanıyor. Örneğin bir insanın kapıyı açması, kapı gösterilmeden yalnızca oyuncunun el hareketleriyle anlatılıyor. Yine atabinme, at sürme gibi hareketlerin anlatılması için oyuncunun elinde bir kırbaç olması yeterlidir. Dekor kullanılması ise Pekin Operasındaki bu pandomim öğeleriyle bağdaşmıyor.

Yine de dekor hiç kullanılmıyor sayılmaz. Örneğin "Beyaz Yılanın Öyküsü"nde fon üzerinde görülen çeşitli manzaralar bu işevi görüyor. Genel olarak ise yüzyıllar öncesinden aktarılan geleneksel oyun yöntemleri korunuyor ve uygulanıyor.

– Bugünkü Çin'de Pekin Operası türü dışında klasik batı operaları da oynanıyor bildiğimiz kadarıyla . Bu batı operalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

– Evet, tabii oynuyoruz. Ancak bunları oynayan topluluklarımız ayrıdır. Biz Dörtlü Çete gibi klasik batı operalarını tümüyle reddetmiyoruz. Bunları da özümleyerek sahip çıkılacak kültür mirası içinde görüyoruz Bugün Çin'de Çaykovski çalınıyor örneğin.

– İstanbul repertuvarınızda konusu devrim sonrasında geçen eserlerin olmadığını gördük. Bu konuda bize neler söylersiniz?

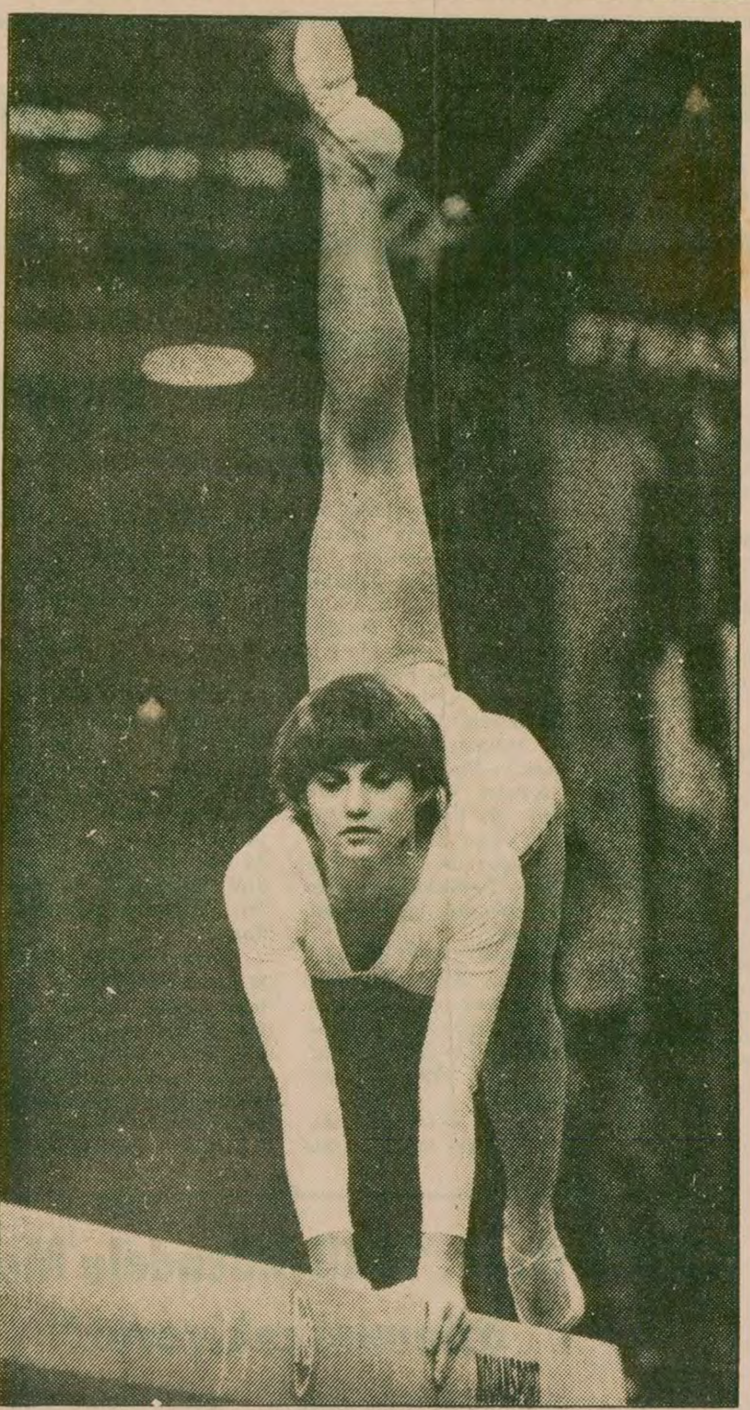
– Ülkemizde konusu devrim sonrasında geçen oyunlarımız vardır. Ama bu kez Türkiye ve Avrupa turnemize yalnızca bu klasik, geleneksel eserlerle çıktık. Bu uluslararası turnelere yeni başlıyoruz. Klasik eserler için de daha az dekor ve aksesuar gerekiyor. Taşıma zorlukları da bu seçimde etkili oldu denilebilir.

– Yazılışı, bestelenişi yeni olan ve konuları devrim sonrasında geçen oyunlarınız var mı?

– Var tabii, Şu sırada topluluğumuzun oynadığı çağdaş konulu eser 10'dan fazladır. İlerde onları da turnelerde sunacağız.

Arkadaşımız Nezih Coş, Pekin Operası Topluluğu Başkanı Çan Guo-çu (sağda) ve çevirmeniyle birlikte.

Comaneci, Jimnastik tarihinde ilk kez iki tam puan aldı

● COMANECİ TOKYO'DA YAPILAN DÜNYA KUPASI ŞAMPİYONASINDA İKİ ALTIN MADALYA KAZANDI

TOKYO (AA)

1979 Avrupa ve 1976 Montreal Olimpiyatları şampiyonu Romen Nadia Comaneci Dünya Kupası Jimnastik Şampiyonasında iki altın madalya kazandı.

12 bin seyircinin izlediği Kupada, Comaneci yer hareketlerinde 20.00 tam puanla ve atlama beygirinde'de 19.70 puanla birinci oldu. Comaneci'nin yer hareketlerinde de iki kez 10.00 tam puan alması Jimnastik tarihinde ilk kez oluyor.

Romen Emilia Everle ise dengede 19.70 puanla birinci olurken asimetrik paralelde de Doğu Alman Steffi Kraker ile altın madalyayı paylaştı. Her iki jimnastikçi de 19.65 puan aldılar.

BALKAN ŞAMPİYONASININ 50.YILI İÇİN

Yunanistan, eski şampiyonları ülkesine davet ediyor

ANKARA (THA)

Yunanistan Atletizm Federasyonu Balkan Şampiyonasının 50. yılı nedeniyle Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya, Türkiye ve Arnavutluk'tan 10'ar eski şampiyon ve rekortmeni davet etti.

Atletizm Federasyonu Genel Sekreteri Altan Ketizmen halen hayatta 19 eski Balkan Şampiyonunun bulunduğunu, ancak bunlardan 14'ünün sağlık durumunun yurtdışına çıkmaya müsait olduğunu bildirdi

Ketizmen, "Yunanistan Atletizm Federasyonu 10 eski şampiyonun tüm masraflarını karşılıyor. Ve ülkesine davet ediyor. Biz ise 14'ünü birden göndermek istiyoruz. Temaslarımız devam ediyor. Kabul edildiği takdirde eski şampiyonlarımız Yunanistan'a gidecektir" dedi.

Hayatta olan eski şampiyonlar şöyle:

Hakkı Şişliay, Turan Yayıntaş, Çetin Şahiner, Ekrem Koçak, Muharrem Dalkılıç, Osman Çoşgül, M. Ali Aybar, Hüseyin Aktaş, Gül Çiray, Rize Maksut İsman, Muzaffer Balcıoğlu, Semih Türkdoğan, Reysi Emre, Haydar Asam, Faik Önen, Arif Ferit Gören, Melih Kotonca, İsmail Akçay, Haydar Erturan.

Dilovası Zafer Kupasını TEMSA takımı kazandı

TEMSA Başkanı Burhan Pekten, bu tür sportif faaliyetlerin fabrikalar arasında iyi ilişki kurmaya yaradığını söyledi

GEBZE (ÖZEL)

Gebze Dilovası Kulübünün düzenlediği Dilovası Zafer Kupası futbol karşılaşmaları TEMSA'nın şampiyonluğu ile sonuçlandı.

12 takımın katılmasıyla başlayan ve daha sonra 2 takımın turnuva kurallarına uymadığı için ihraç edilmesiyle 10 takımla tamamlanan turnuvada en fazla ilgiyi TEMSA takımı gördü. TEMSA yaptığı karşılaşmaların 1 beraberlik 1 yenilgi dışında tümünü kazandı ve şampiyon oldu.

TEMSA'nın kadrosunda eski Tekirdağsporlu İbrahim, İsmail ve Çanakkalespor'da oynamış olan Metin gibi profesyonel futbolcuların yanında çeşitli amatör kulüplerde oynayan genç futbolcular bulunuyor.

Bu tür sportif faaliyetlerin fabrikalar arasında ilişki kurmaya yaradığını söyleyen TEMSA Başkanı Burhan Pekten sporun, bir kitle sporu olmasına katkıda bulunmak amacıyla bu turnuvaya iştirak ettiklerini açıkladı.

TEMSA Teknik Direktörü Osman Duman ise ülkemizde amatör ruhla futbol oynanmadığını ve futbolun çıkar çevrelerince istismar edilerek bir sömürü aracı durumuna getirildiğini belirtti ve "3 futbolcu takviyesi ile Malta Milli Takımını yenebileceğimizi sanıyorum" dedi.

Şampiyon takım TEMSA'nın kadrosu Ayaktakiler Soldan sağa): T. Direktör Osman Duman, Ziya, Ramazan, Celal, İsmail, İbrahim, Metin, Zühtü. (Oturanlar) Hasan, Aziz (Maskot) Hakan, Engin, Recep.

AMATÖR KULÜPLER ANLATIYOR

"Serbest giriş kartları verilmediği için futbolcularımızı biraraya getiremedik"

İzzet Sefa

Özellike lokal konusunda sıkıntı çeken Güzelhisar takımı

Futbolda Genç ve Amatörler olarak faaliyet gösteren İstanbul Güzelhisar, 1940 yılında kuruldu. Olanaklar olmadığı için, diğer spor dallarında faaliyet gösteremeyen Güzelhisar, 1962'den 1966 yılına kadar başarılı bir devre yaşadı. Ancak daha sonra başarı grafiğinde bir düşüş gösterdi ve halen ikinci amatör kümede mücadele ediyor.

Güzelhisar Kulübü antrenörü Demir Dizer, sorunları hakkında şu bilgileri verdi.

"Lokalimizin durumu sorunlarımızın başında geliyor. Halen Şehremeni'de derme-çatma bir kulübeyi lokal olarak kullanıyoruz. Çalışma yapabileceğimiz saha bulamadığımız için antrenmanlarımızı kapalı salonda yürütüyoruz.

Serbest giriş kartları verilmediği için futbolcularımızı biraraya getiremedik. Ligdeki başarısızlığın nedenlerinden biri de bu kartlardır."

Tertip komitesinin düzensiz bir çalışma içinde olduğuna da değinen Demir Dizer, "Bölgede adamı olan, yakın sahalarda oynuyor. Bu da bu kulüpleri diğer kulüplere göre daha avantajlı duruma getiriyor" dedi.

Demir Dizer, bölgenin bütün kulüpleri aynı kefede görmediğini de belirterek, bu düşünce devam ettiği sürece, futbolda bir adım dahi ilerleyemeyeceklerini ifade etti ve "Amatörler, bölgeden ilgi bekliyor" dedi.

YÜZÜCÜLERİMİZ BUGÜN ZÜRİCH'E GİDİYOR LAR

ANKARA

9-10 Haziran günlerinde yapılacak uluslararası yaş grupları yüzme şampiyonasına katılacak yüzücülerimiz bugün İzmir'den uçakla İsviçre'ye gidecekler.

Başkanlığını Çetin Gürel'in yaptığı kafilede Niko Calmot ve Abdülkadir Bilgiç antrenör olarak yer alacaklar. Kafilede bulunan yüzücülerimiz ise şöyle:

Selim Yarımoğlu, Ahmet Özübelli, Ali Gökhan Attaraoğlu, Ahmet Turan, Yakut Alça, Olgun Aslan, Ekin Ünan, Sebla Tanık, Yasemin Savtekin ve Şehnaz Uslu.

Engin ve A.Kemal delil yetersizliğinden suçsuz bulundular

ANKARA (THA)

Geçtiğimiz yıl Ankara'da oynanan Türkiye-Sovyetler Birliği Milli Maçı öncesi yapılan kampta isimleri bazı olaylara karışan Fenerbahçeli Engin ve Ali Kemal yeterince delil toplanamadığı gerekçesiyle suçsuz bulundular.

Uzun süredir Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü müfettişleri tarafından sürdürülen soruşturma sonunda Ali Kemal ve Engin hakkında suç teşkil edecek yeteri derecede delil toplanamadı.

Bu nedenle Sovyetler Birliği maçı öncesi Ankara'da yapılan kampta odalarına bayan sanatçıları almakla suçlanan Fenerbahçeli Ali Kemal ve Engin hakkında düşünülen soruşturma dosyaları önümüzdeki günlerde kapanacak.

Öte yandan yetkililerin her iki futbolcuya da durumu bildirmeleri bekleniyor.

İLAN

KARTAL BİRİNCİ ASLİYE HUKUK HAKİMLİĞİNDEN

1977/360

Davacı: Kemal Açıkgöz

Vekili: Avukat Sata Yakınoğlu

Davalı: Orhan Eriş Hasan Oğlu 1950 D. lu Fatih Molla Hüsrev Mah. Revani Çelebi Sokak No: 7'de mukim olup halen adresi meçhul.

Dava: Alacak

Davacı vekili tarafından davalı aleyhine mahkememizde açılan 26/12/1976 günü vukua gelen trafik kazası nedeniyle 34 TN 062 ve 34 UD 965 plaka sayılı vasıtaların çarpışmasından dolayı davalı Erol Uzunerin sahibi ve davalı Orhan Eriş'in şoförü oldukları kaza sebebiyle 75.000 liralık tazminat davasının yapılan duruşmasında:

Yukarıda adı yazılı adresi meçhul davalı Orhan Eriş'e gönderilen davetiyeler bila tebliğ iade edilmiş yaptırılan zabıta tahkikatıda bir netice vermemiş bulunmakla adıgeçen davalıya ilanen dava dilekçesi özeti ve duruşma gününün tebliğine karar verilerek duruşma 17/7/1979 saat 11.00'e talik edilmiştir.

Yukarıda adı yazılı adresi meçhul davalıya davetiye ve dava dilekçesinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur.

(Basın:4218 - 555)

CHP Grubu, dış ilişkileri görüşmek üzere karar aldı

ANKARA (ÖZEL) CHP'nin dün yapılan ortak grup toplantısında Bursa Milletvekili Hasan Esat Işık'ın dış ilişkiler sorunu üzerine genel görüşme açılmasını isteyen önergesi kabul edilerek bu konunun gelecek salı günü ele alınması kararlaştırıldı. CHP Millet Meclisi grubu da dün toplanarak boşalan grup yönetim kurulu üyelikleri için seçim yaptı.

Grup başkan vekilliği için yapılan ilk tur oylamada adaylardan Metin Tüzün 60 oy alırken, Burhan Garip Şavlı 64 oy topladı. Ancak her iki aday da gerekli çoğunluk olan 106 oyu sağlayamadılar.

Seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra Metin Tüzün Grup Başkan Vekili Altan Öymen'e adaylıktan çekildiğini bildirdi. Ancak bu konuda temasların devam ettiği öğrenildi.

ORTAK GRUP TOPLANTISI

Hasan Esat Işık konuşmasında Orta Doğunun kazandığı büyük öneme işaret etti ve başta Amerika ile Sovyetler Birliği olmak üzere birçok ülkenin bu bölgede hakimiyet kurma mücadelesi içinde olduklarını söyledi.

Konuşmasında U-2 sorununa da değinen Işık ABD ile üsler konusu hal ledilmeden U-2 konusunda bir bağlantıya girilmesini sakıncalı bulduğunu belirtti ve Türkiye'nin kendi kaderi ile ilgili meselelerin başka yerlerde görüşülmesi geleneğinin yaratılmamasını istedi.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ise böyle bir genel görüşme açılmasının hükümetin dış politikasına güç katacağını belirterek hükümetin izlediği politikanın CHP ve hükümet programına uygun olduğunu savundu.

Daha sonra, genel görüşmenin açılması oybirliğiyle kabul edildi. Görüşme gelecek salı günü ortak grup toplantısında başlayacak.

CHP grubu bu sabah yeniden toplanarak grup başkan vekilliği için ikinci tur oylama yapacak.

Savcı MHP

(Baştarafı 1. sayfada)

MHP yöneticileri, savcının bu isteğine karşı savunmalarını yazılı olarak yapabilmek için mehil istediler.

Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesinde başlayan davanın dünkü duruşmasına MHP yöneticilerinden sanık Yaşar Okuyan Tahsin Ünal, Avni Çarsancaklı, Ahmet Necdet Sarman, Osman Nurettin Güngör, Hayrettin Başeğmez, Mehmet Voyvoda Develioğlu, Ziya Derya, Osman Öztekin ve Taha Akyol geldiler.

Sanıklar adına savunmayı MHP Genel İdare Kurulu Üyesi Mehmet Voyvoda Develioğlu yaptı. Develioğlu, savunmasında, bildiride yer alan bir tek cümle için yargılanamayacaklarını, bildirinin tümüyle bir anlam ifade ettiğini öne sürdü. Develioğlu bütün yetkilerin orduya bırakılmasından söz edilmediğini, sadece asayiş yetkililerinin bırakılmasının savunulduğunu iddia etti. Develioğlu bildiride kendilerinin sıkıyönetim kanununa aykırı birşey savunmadıklarını ileri sürerek beraatlerini istedi.

Savcı, davanın sıkıyönetim kanunu kapsamına girdiğini belirterek, dosyanın sıkıyönetim mahkemesine gönderilmesini istedi.

Sanık MHP yöneticileri ise savcının bu isteğine karşı yazılı savunma yapmak istediklerini belirterek mehil istediler.

Mahkeme MHP yöneticilerinin istediği mehili verdikten başka, duruşmaya gelmeyen sanık Gün Sazak ve arkadaşlarının sorgularının yapılabilmesi eksik belgelerin tamamlanabilmesi için duruşmayı 10 Temmuz gününe erteledi.

Duruşma salonundan çıkarlarken, MHP yöneticilerinden ve Harp Okulu Siyasi Tarih öğretmeni Emekli Albay Tahsin Ünal'ın "bu savcı bizi astırmaya kararlı" dediği duyuldu.

Güneş:...

(Baştarafı 1. sayfada)

mensuplarının sorularını cevapladı. Güneş muhabirimizin "MHP'liler terörü huzursuzluğu yurt dışında işçilerimiz arasında da yaymak istiyorlar. Türkiye'de cinayet suçundan aranan MHP'lilerin Almanya'da olduğu söyleniyor. Alman meslekdaşlarınızla bu konuda bir görüşme yapacak mısınız" şeklindeki sorusuna karşılık olarak, "Evet bu konuyu görüşmeye geldim" dedi.

Basın mensuplarının öteki konulardaki sorularını da cevaplandıran Güneş, polisin şiddet eylemleri karşısında etkili olamadığını söyleyerek, Alman polisiyle bu konuda nasıl etkili çalışma yapılacağı konusunda görüşmeler yapacağını da sözlerine ekledi.

Milli Birlik...

(Baştarafı 1. sayfada)

rüklenmek istendiğinin açık ve kesin ifadesidir" dendi.

Milli Birlik Grubunun açıklamasında "Tek başına iktidarda iken 12 Mart Muhtırasına neden olan, MC hükümetleri kurarak Türk ulusunu cephelere bölen, iktidarları döneminde silahlı militanları yasaları çiğneyerek devlet kadrolarına yerleştirilen, on yılı aşkın başbakanlık döneminde milli ekonomimizi dış kaynaklara bağlayan, muhalefete düştüğünden bu yana iktidar hırsıyla yanan, Bay Süleyman Demirel'in büyük hınç ve intikam duygusuyla devletin tüm anayasal kurumlarına, Türk Silahlı Kuvvetlerine ve devlet başkanına saldırıya geçmiştir" denildi.

İnan senatörlükten...

(Baştarafı 1. sayfada)

ki akşam AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile bir görüşme yaparak izin aldığı öğrenildi. İnan'la ilgili kararnamenin imzalanması da dün Millet Meclisi toplantısı sırasında tamamlandı. İmzaların tamamlanmasından sonra İnan Senato Başkanı Sırrı Atalay'a istifasını sundu.

Eski bir diplomat olan Kamran İnan, bir süre NATO'nun Brüksel'deki merkezinde sekreteryada çalışmış, 1973'te Bitlis'ten senatör seçilmişti. Kamran İnan, geçen yıl yapılan AP Büyük Kongresinde de Genel Başkanlığa adaylığını koymuş, ancak seçimi kaybetmişti. İnan'ın süresi bu yıl tamamlanıyor ve 14 Ekimde yapılacak seçime katılması gerekiyordu.

Türkiye-Rusya...

(Baştarafı 1. sayfada)

aşamalarda bulunan ve toplam bedeli 210 milyar lirayı bulan 20 projeden oluşuyor. Bu projelerin dış borç gereksinmesi ise 3.8 milyar dolar.

ENERJİ ALANINDAKİ KARARLAR

Türk-Sovyet Ekonomik İşbirliği Anlaşmasında yer alan önemli bir madde de Hopa-Batum'dan sonra ikinci bir yerden elektrik bağlantısı kurulmasına ilişkin karar. İmzalanan protokolde Türkiye'nin Rusya'dan alacağı elektrik enerjisinin 2 milyar 400 milyon kilovat/saate çıkarılması öngörüldü.

Protokolde yer alan enerji alanına ilişkin bir diğer konu da Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de petrol ve gaz arama çalışmaları yapması oldu. Bu arada Rusya'nın Türkiye'de bir nükleer enerji santrali kurulmasına katkıda bulunacağı da imzalanan protokolde yer aldı.

Anayasa Mahkemesi...

(Baştarafı 1. sayfada)

mesi görev alanı içerisinde bulunduğu yolunda karar aldı.

Bir süre önce İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 142. maddenin iptali istemi üzerine konuyu Anayasa Mahkemesine götürmüştü. Anayasa Mahkemesi bu başvuruyu görüşerek konunun mahkeme görev yetkisi içinde olmadığına 142. maddenin İstanbul Sıkıyönetim yetkisi içinde bulunduğuna karar vermişti. İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin ikinci kez başvurusu da Anayasa Mahkemesince aynı gerekçe ile reddedildi.

TEP'İN DURUMU

Anayasa Mahkemesinin dünkü toplantısında Cumhuriyet Başsavcılığının TEP'e ilişkin başvurusunu görüşmedi. Anayasa Mahkemesi istenen bazı belgelerin gelmesinden sonra önümüzdeki günlerde TEP sorununu da görüşecek.

● İtalyan Ceza Yasasının 270 ve 272. maddeleri, 141 ve 142. maddeler olarak Türkiye'ye aktarıldı. Daha sonra "zor" öğesi çıkarılarak daha da ağırlaştırıldı

-2-

141-142 dört kez ağırlaştırıldı

İtalya'da faşizm iktidara gelmişti. Kendi ideolojisini açıkça savunuyor ve eline geçirdiği devleti bu ideolojiye uygun bir biçimde her alanda teçhiz ediyordu. Hukuk alanında bunun yansıması 270 ve 272. maddeler gibi maddelerde ifadesini buluyordu. Faşizmin mantığına son derece uygun olan bu maddelerin bizim ceza kanunlarımızda yer alması o dönemdeki gelişmelerin bir sonucu olmuşsa da bugün hâlâ orada muhafaza edilmeye çalışılması izaha muhtaçtır.

1936 yılında 141,142. maddeler kanunlarımıza girmeden önce konuyla ilgili bir madde yoktu.

141-142'den önce

Türkiye tarihinde ilk sistemli ceza kanunu 1858 tarihli ceza kanunudur. 1810 Fransız Ceza Kanunu esas alınarak hazırlanmış bu kanunda 141-142'ye benzer bir kural yoktur. Sadece 1916 tarihli kanunla Ceza Kanununun 66. maddesine eklenen ikinci fıkrada,

"kavanin ve nizameti devlete ademi itaate halkı teşvik ile emniyet ve inzibatı memlekete tehlike iras edecek suret-e makaleler neşridenler veya sınıfı muhtelif ahaliyi yekdiğeri aleyhine tecavüze tahrik yolunda neşriyatta bulunanlar, yahud bir içtimaî umumide veya mecmuu nas olan mahallerde bu suretle iradı nutuk eyliyenler" cezalandırılır kuralı konmuştur. Bu madde daha çok CK.nun 312. maddesine benzemektedir.

Bu kanun 1926 'da şimdiki ceza kanunu yürürlüğe girinceye kadar yürürlükte kalmıştır.

29 Nisan 1920'de "Hiyanet-i Vataniye Kanunu" çıkartıldı. Bu özel kanun sosyalist eylemlerle ilgili yasaklamalar getirmediği halde, sosyalist düşüncelerın yasaklanmasında kullanılmıştır. Nitekim 1923'te tutuklanan Şefik Hüsnü ve arkadaşları bu kanunun 1. maddesine göre cezalandırılmaları talebi ile yargılanmışlar ancak sözkonusu yasanın henüz yürürlüğe girmemesi yüzünden mahkum edilememişlerdir.

Takrir-i Sükun ve İstiklal Mahkemeleri

Bu kesin ihtiyacı doğuran etkenler neydi. Birincisi dünyada faşizmin yükselmesi ve Türkiye'de de faşizm eğiliminin güçlenmesidir. İkincisi halkın mücadele ve örgütlenmesinin gelişmesidir.

141, 142. maddelere ilişkin adliye encümeni mazbatasında 141 ve 142 ile ilgili düşüncelerin faşist İtalya'nın bakanlık raporundaki düşüncelerin aynısı olması bu gelişmeyi açıkça göstermektedir.

4 Mart 1925 tarihinde çıkartılan bir diğer özel kanun, "Takrir-i Sükun kanunu"da,

'İrticaa,, isyana ve memleketi nizam-ı içtimaisini huzur ve sükununu ve emniyet ve asayişini ihlale bais bilumum teşkilat ve tahrikat ve teşvikat ve teşebbüsat ve neşriyatı hükümet, reisicumhurun tesdikiyle re'sen ve idareten men'e mezundur" hükmünü getirmiş ve bu hüküm de doğrudan halkın özgür düşünme ve örgütlenme hakkını yasaklamamış olmasına rağmen bu amaç için kullanılmaya çalışılmıştır. 12 Mart 1925'te Aydınlık ve Orak-Çekiç dergilerinin kapatılması ve 38 kişinin İstiklal Mahkemelerinde yargılanması, bu özel kanunun verdiği yetkilere dayanılarak yapılmıştır. Ne ceza yasası ne de çıkartılan bu özel kanunların hiç birisi, gerçekte halkın düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü doğrudan yasaklama imkanını vermediğini 141, 142. maddelerin ceza yasasına alınmasına ilişkin hükümet layihasında ve gerekçesinde şöyle ifade edilmektedir:

"Eski müdavvenatın bu hareketlerin doğurduğu vaziyetleri idareye kafi gelmediği tahakkuk ederek, Devletlerce fevkalade bazı emniyet tedbirleri alınmasına kati lüzum hasıl olmuştur."

Yasaları doğuran nedenler

270 ve 272. maddeler "komünist ve anarşistlik gayelerini taşıyan siyasi cemiyetlerin... sadece kurulmasını bile yasaklamak"taydı, 141, 142. maddelerde.

İtalya Bakanlık raporunda bu maddelerin devletin dayandığı faşist rejimin zorunlu sonucu olduğunu açıkça söylerken, adliye encümeni mazbatası, "bu iki maddenin muhtevi olduğu hükümler Devletin dayandığı rejimin kati ve zaruri icaplarıdır" diyordu.

Daha da ağırlaştırılıyor

23 Haziran 1936 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 3038 sayılı kanun ceza kanununun özellikle "Devletin Şahsiyeti Aleyhine Cürümler bölümünü tamamen değiştirmekte ve 1930 Faşist İtalyan Ceza Kanununun konudaki hükümleri örnek alınmaktaydı. Ancak bu maddeler bile "ihtiyaca" cevap verememiş ve dört defa yapılan değişiklikle 141, 142. maddeler daha da ağırlaştırılmıştı.

Faşist İtalyan Ceza Kanununu bile bu maddelerin uygulanmasını zor öğesine dayandırmakta ve propagandanın da suç sayılabilmesi için zorun önerilmesi gerekmektedir.

"Zor" öğesi kaldırılıyor

1937'de Nazım Hikmet ve bir kısım subay, "Komünizm propagandası" yaptıkları gerekçesiyle yargılanıyorlar. Ancak o tarihte 142. maddede "zor" öğesi bulunduğundan, bu maddenin sözkonusu olaya uygulanması imkanı bulunmuyor. Bu durumda bu maddelerin yetersiz kaldığı gerekçesiyle, "zor" ögesininin kanundan çıkartılması için çalışmalara başlanıyor ve 16.7.1937 gün ve 3531 sayılı yasa ile ilk ve en önemli değişiklik yapılıyor. Bu değişiklikten sonra 141, 142. maddeler sadece bir düşüncenin yasaklanması ve cezalandırılması amacına hizmet eden bir nitelik kazanıyor

YARIN:

141-142 tarihin çöp sepetine atılacak.

Demirel bölünmeyi körüklüyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

Demirel'in tutumu sorumsuzluktur. O, gerginliği körükleyen ve kamplara ayrılmayı kendi iktidarı için gerekli gören bir çizgi izliyor. Son çıkışında da aynı siyaset devam ediyor.

Batı yardımı ufukta gözükür gözükmez, Demirel'de saldırının dozunu artırdı. Onun derdi IMF'nin Türkiye'ye dayattığı şartlarda değildir. Demirel, Batıdan gelecek kredilerin hükümeti bir süre rahatlatacağı korkusu içindedir. Krediler gelir ve bunun sonucu olarak, ithalat ürünleri piyasası belli bir ferahlamaya kavuşursa, mazot alınacak para bulunursa, bazı hammaddeler yurtdışından getirilebilirse, hükümet bir süre sıkıntıdan kurtulacaktır. İşte AP yöneticilerini bu gelişme telaşlandırmaktadır.

Demirel'i telaşlandıran fiyatların artması mı yoksa yokluk mu? Yoksa hâlâ sürüp giden anarşi mi? yahut da Kıbrıs konusundaki çözülemeyen sorunlar nedeniyle tecritin sürmesi mi? Tam tersine Demirel bu durumdan keyiflenmektedir. Hatta bu sorunların bir kısmının çözülmemesi için tahrikler de yapmaktadır. Adalet Partisi Kıbrıs'ta Denktaş-Kipriyanu zirvesiyle atılan olumlu adımları karalamakta ve çözümü engelleyici bir tutum almaktadır. Anarşinin bir kanadı olan MHP'yi korumaya devam etmektedir. Önceki gün başlayan K. Maraş Davasında Adalet Partisinin bazı milletvekilleri, MHP'li canileri gülerek selamlıyorlardı. Katilleri teşvik etmekten hâlâ bir şey umuyorlardı.Mazot yok Demirel keyifli, cinayet var Demirel rakamları zevkle basın toplantılarında sıralıyor. Fiyatlar artıyor, Demirel ellerini oğuşturuyor.

Peki neden bütün bunlar? Çünkü Demirel'in bir tek hasabı vardır: Ecevit'i ne edip ne edip yıkmak ve iktidarı ele geçirmek. Demirel bu işin stratejisini de bölünme üzerine kurmuştur. Onun taktiği Rusya'nın ve MHP'nin körüklediği cepheleşme siyasetine sarılmaktır.

Fakat Demirel'in bu hesabı tutmayacak ve AP'nin zarar hanesine yazılacaktır. Adalet Partisi Genel Başkanı hem partisini, hem de kendisini tehlikeli bir oyunun içine atmıştır.O eski günleri yeniden geri getirmek istiyor. Ancak Türkiye 1970'lerden beri çok yol katetmiştir. Bölünme ve kamplara ayrılma ülkemize çok pahalıya mal oldu. Hâlâ sürüp giden kargaşalık da aynı gelişmenin bir devamıdır. Bu yüzden bölücülük Türkiye'de güç kaybetmekte ve tecrit olmaktadır.

Demirel,gerçekle döğüşüyor ve birlik isteğinin ortasına dinamit atmaya çalışıyor. Bu siyasetin sonu başarısızlıktır. Ama ülkemize, Demirel'e ve Adalet Partisine çok pahalıya mal olacaktır.

Coşkun...

(Baştarafı 1. sayfada)

olarak verdiği demeçte "Türkler ve Yunanlılar dışarıdan müdahale olmadan biraraya gelirlerse tüm sorunlarını çözerler' dedi.

Coşkun, Ege Denizinin barış ve sukünet denizi olmasının Yunanistan ve Türkiye'nin anlamlı ve somut ilişkilerini devamlı olarak geliştirmesiyle gerçekleşeceğine dikkat çekerek "Bu anlaşma herşeyden önce önemli bir konuyu ispatlamaktadır: Eğer Türkler ve Yunanlılar bir araya gelirlerse ve dışarıdan onlara müdahale edilmezse sorunlarını çözerler ve barışçı sonuçlara varırlar. Bu konu tüm dünyanın önemle üzerinde durması gerekli bir konudur" dedi.

Halkın Kurtuluşçuları...

(Baştarafı 1. sayfada)

yen ve yeniden saldıran Halkın Kurtuluşçuları İlhan Kırıt'ın elindeki çantayı da gasbettiler.

Saldırıyı Enes Dursun, Ahmet Çalık ve Şahin isimli kışkırtıcıların yönettiği bildirildi.

Olayla ilgili bir açıklama yapan TİKP Ankara İl Örgütü, "Halkın saflarını bölen kışkırtıcılık yapan sahte sol gruplar kimlere güvenerek ve kimlerin izniyle bu tür saldırıları yapıyorlar. Sınıf mücadelesi adı altında tabanlarına TİKP düşmanlığı yaymaktadırlar. Hiç bir gerici, saldırı ve baskı uygulayarak ayakta duramamıştır. Bunlar da yönlerini Rusya'ya döndükçe ve Moskova'dan gelen iç savaş çağrılarına kulak verdikçe yıkılacaklardır," denildi.

İLAN

Sendikamız Aytar Cad. 18/1 Birinci Levent-İSTANBUL adresinde kurulu Erbak Uludağ Meşrubat Pazarlama, Dağıtım ve Ticaret Ltd. Şti. işyerinde çalışan üyelerimiz adına işyeri, işvereni ile işleri düzeyinde Toplu İş Sözleşmesi Akdedilecektir. 275 sayılı yasanın 12.nci maddesi gereğince duyurulur.

YENİ-GIDA İŞ SENDİKASI
İCRA KURULU

tv'de Bugün

17.55 HABERLER
18.00 ANKARAGÜCÜ - KAYSERİSPOR maçının naklen yayını.
19.45 MÜZİK
20.00 BİR KONU BİR KONUK
20.30 HABERLER
21.15 MİNİK KONSER
21.20 BİLİMDEN TEKNİĞE (ENDÜSTRİ)
21.50 TELEVİZYON FİLMİ: Yönetmenliğini Jerry Paris'in yaptığı "Evlenmek İstemiyorum" adlı filmde başrolleri, H. Bernardi, T. Louise, S. Lyon ve S. Jones paylaşıyor.
23.30 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
11.20 Solistler Geçidi
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Hafif Müzik
16.45 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.45 Türküler
22.40 Türküler
23.00 HABERLER
23.35 Türküler Geçidi
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
08.00 Olayların İçinden
10.30 Uluslar ve Biz
11.25 Hafif Müzik
12.20 Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
15.00 Türküler Geçidi
15.30 Şarkılar
16.20 Türküler ve Oyun Havaları
18.30 Anıların Getirdikleri
18.50 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Aziz Şenses'ten Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.00 Türküler Geçidi
23.00 Türküler ve Oyun Havaları
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
09.03 Barok Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
16.00 Oda Müziği
17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
22.06 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Güven oylaması...

(Baştarafı 1. sayfada)

önergesi dün Millet Meclisinde yapılan oylama sonucu gündeme alındı. Gensorunun yarın görüşülmesi de bu arada kararlaştırıldı. Yarın tamamlanması beklenen görüşmelerden sonra İşgüzar nedeniyle hükümet hakkında cumartesi günü bir güven oylaması yapılacak.

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve bazı AP milletvekillerinin imzasını taşıyan önergede, Hilmi İşgüzar'ın Malatya'da ve İstanbul'da bazı arsaların SSK tarafından yüksek bir fiatla satın alınmasını sağladığı ve haksız kazanç elde ettiği öne sürülmüştü.

FEYZİOĞLU KÜRSÜDE

Yoklamadan sonra çoğunluk bulunduğunun belirlenmesi üzerine önerge sahibi olarak ilk söz CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu'na verildi. Önergenin "Bir sıra dev yolsuzlukla" ilgili olduğunu belirten Feyzioğlu" bu önerge hükümet hakkında değildir. Belli bir bakan hakkındadır. Söz konusu yolsuzluklardan dolayı hem hukuki hem de siyasi sorumluluğu olan kişi Bakan İşgüzar'dır" dedi. Feyzioğlu yasalara göre hükümet hakkında güven ya da güvensizlik oylaması söz konusu olamayacağını belirtikten sonra, "Yolsuzluk yapan bir bakanın hükümetin arkasına saklanmaya hakkı yoktur. Baskı altında tuttuğu memurların arkasına saklanmaya hakkı olmadığı gibi" şeklinde konuştu.

Soruşturmanın selameti için İşgüzar'ı çekilmeye çağıran Feyzioğlu, görevde kalmasının soruşturmayı gölgeleyeceğini söyledi.

Feyzioğlu meclis soruşturması istemiyle gensorunun ayrı ayrı şeyler olduğunu ikisinin birlikte yürütülebileceğinide savundu.

Önerge sahipleri adına konuşan Feyzioğlu olayla ilgili olarak daha önce açıkladığı gelişmeleri anlattı.

AP SÖZCÜSÜ OK

AP adına konuşan Çankırı Milletvekili Nurettin Ok, gensoru önergesinin siyasi olduğu gerekçesiyle geçiştirilmeyeceğini belirttikten sonra bu konunun uzun zamandan beri konuşulduğunu söyledi ve "bugün köyde, kentte Bakan İşgüzar'ın yolsuzluk hikayeleri ağızdan ağıza dolaşmaktadır" dedi.

Ok, bu konuda Malatya CHP örgütünün hükümeti uyardığını buna rağmen SSK tarafından Malatya'daki arsaların yüksek fiyatla alındığını belirterek "bütün bu iddiaları Başbakan Ecevit hiç duymadığını söyleyemez" şeklinde konuştu

CHP ADINA TIĞLI

Gensoru önergesi üzerine CHP grubunun görüşlerini açıklayan Sabri Tığlı partisinin yolsuzluklarla mücadele ettiğini söyledi.

Muhalefetin gensorunun itibarını kamuoyunda sıfıra indirdiğini söyleyen Tığlı, muhalefetin amacının Meclis çalışmalarını engellemek olduğunu, ayrıca hükümeti devirip "kendi doğrultularında bir ara rejim" oluşturmaya çalıştıklarını ileri sürdü

İŞGÜZAR KÜRSÜDE

Gruplar adına konuşmaların sona ermesinden sonra kürsüye gelen Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar sürülmek istenen lekenin silinmesi için gensorunun gündeme alınmasını talep etti. Konuşmasının büyük bir kısmında önergeyi veren Feyzioğlunu suçlayan İşgüzar Feyzioğlunun iktidarda olduğu dönemde yolsuzluklara göz yumduğunu, gensoru açılırsa Feyzioğlu ile ilgili bazı meseleleri açıklığa kavuşturacağını belirtti.

GÜNDEME ALINMASI KABUL EDİLDİ

Konuşmalardan sonra yapılan güven oylamasında gensorunun gündeme alınması, 1 red oyuna karşılık 411 kabul oyuyla benimsendi. Oylamada tek red oyunu Adıyaman Milletvekili Ramazan Yıldırım kullandı.

MHP'li avukat...

(Baştarafı 1. sayfada)

çağrılarak "Duruşmanın inzibatını bozdukları için 353 sayılı Askeri Ceza Usul Yasası gereğince bu duruşmadan çıkarılacakları" söylendi.

Başkan bu hareketi bir kez daha tekrarladıkları takdirde kendilerine bir daha hiç bir duruşmaya almayacağını da söyledi.

MHP'Lİ AVUKATLARIN TALEBİ

Kahramanmaraş Barosuna kayıtlı olan ve MHP yanlısı olarak bilinen Avukat Metin Şirikçi duruşma başlamadan önce yaptığı talepte, sanıkların tek tek yakın plan fotoğraflarının çekilmesinin sakıncalı olduğunu, sanık mevkiinde bulunanların suçsuz olduklarını, gazetelerde çıkan yakın plan fotoğrafların tanıkları yanlış bilgi vermeye sevkedebileceğini söyledi.

Talebi inceleyen mahkeme heyeti bu talebi duruşmanın aleniyeti prensibine aykırı olduğu, açık duruşmada basının görev yapmasını engelleyecek bir karar alınamayacağı gerekçesiyle reddetti.

Sanık avukatlarının bu talebi katliama katılanları tanıyabilecek yeni kişilerin ortaya çıkmasını,tanıklık etmesini önlemeye yönelik bir taktik olarak değerlendirildi.

Sanık avukatlarından Adana Barosuna kayıtlı olan Hamdi Coşkun ve Adem Eroğlu da olayın görgü tanıklarının duruşmayı izlediklerini belirterek. durusma salonundan çıkarılmalarını istedi. Mahkeme heyeti de görgü tanıklarının isimlerinin askeri savcılığa bildirilmesini ve gelecek duruşmadan itibaren duruşmaya alınmamalarına karar verdi.

Kimlik tespiti devam ederken tekrar usul hakkında söz alan sanık avukatları, tanıkların duruşma salonuna dinleyici olarak alınmamasını istediler. Mahkeme heyeti bu talebi yerinde görerek tanık listelerinin kapıda bulunan görevlilere verilerek tanıkların içeriye alınmamasına karar verdi.

8 kişiyi

(Baştarafı 1. sayfada)

sı ve Ziraat Bankası, Bağcılar İş Bankası, Hipodrom soygunu, Cerrahpaşa'da düzenlenen korsan yürüyüş sırasında, polis Ahmet Yetiş'in öldürülmesi. iki polisin yaralanması, Kuşdili MHP'nin taranarak bir kisinin öldürülmesi, MHP İstanbul İl Başkanı Recep Haşatlı ve oğlu ile Cihangir Erdeniz, Mustafa Erdem, Ilgız Aykutlu'nun öldürülmesi, çeşitli kundaklama ve patlayıcı madde atma olayları ile Erenköy'de bir kuyumcuyu gasp teşebbüsü.

BAŞSAĞLIĞI

Yurtsever Amcamız

ŞABAN ŞAHİNTAŞ'ı

kaybettik. Ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

Tekel Yaprak Tütün İşletmesinden işçi arkadaşları

İSTANBUL YÜKSEK İSLAM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda çeşitleri yazılı muhtelif Onarım işleri 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmeler her iş için ayrı ayrı hizalarında yazılı gün ve saatlarda İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü Müdürlüğünde toplanacak ihale komisyonununda yapılacaktır. Eksiltme dosyaları Enstitü Müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltmelere girebilmek için Geçici Teminatların İstanbul 2 Sayılı Okullar Saymanlığına yatırılması 1979 yılı Ticaret Odası veya Sanayii Odası belgesi, her iş için ayrı ayrı olmak üzere Bayındırlık Müdürlüğü ehliyet komisyonundan şartnamede yazılı miktar kadar yeterlik belgesi almaları gereklidir.

Tekliflerin ihaleden bir saat önce Komisyona verilmesi şarttır.

Keyfiyet ilan olunur.

İŞİN CİNSİ	KEŞİF BEDELİ	G. TEMİNAT	İHALE ŞEKLİ	TARİHİ	SAATI
Badana ve Yağlı Boya	300.000.- TL	9000.--TL	Kapalı Zarf	19.6.1979	11.00
Buhar Kazanı Onarımı	239.450.- TL	7.184.-TL	Kapalı Zarf	19.6.1979	11.30

(Basın: 15785—548)

KIZIMIZ
EZGİ ESMA'nın
DOĞUMUNU DOST VE AKRABALARA MÜJDELERİZ.
31 Mayıs 1979
SEMA - EDİP KÜRKLÜ

Aydınlık
Genel Yönetmen ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi BAS-AS Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GURHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün Duvgrand 5/A 1 tr. 17236 Sundbyberg Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ...

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340—347

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

10

Hazırlayan: AYDOGAN BUYUKOZDEN

3. BÖLÜM: BİRİNCİ BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE

Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Birinci Meclis'in mütevazi ve küçük salonunu dolduran milletvekilleri hararetli bir tartışma içindeler. Mecliste, İngilizlerin Doğu'da yapmaya çalıştığı bölücülük karşısında en başta Kürt milletvekilleri ayağa kalkıyor ve bu tertibi kabul etmiyorlardı.

FRANSIZ ORDUSU URFA' YA DOĞRU İLERLERKEN İNGİLİZLERİN DESTEĞİYLE AYAKLANAN MİLLİ AŞİRETİ SİVEREK' İN ÜZERİNE YÜRÜYORDU. ANCAK BAŞI DİK KÜRTLER SESLERİNİ YÜKSELTİYORDU:

● *Bir yanda Kürt Türk demeden yurdunu işgal ettirmemek için birleşmiş insanlar, bir yanda ise emperyalistlerin hançeri ile onları arkadan vurmaya çalışan mille hainleri...İşte Doğu ve Kürtler bütün çıplaklığıyla bu ibret verici sahneleri yaşıyorlardı*

"İngiliz nifakını kırmaya azmettik"

16 Mart 1919 günü sabah saat 10.00... Bir kara haber Ankara'ya ulaşıyor; İstanbul işgal edilmişti. İngilizler, Anadolu'da gelişen bağımsızlık hareketini ezebilmek, Osmanlı Sultanını bir an önce "Barış Görüşmeleri" adı altında masaya oturtarak Türkiye'yi parçalamak için saldırıya geçmişlerdi. 5 Nisan 1920'de Damat Ferit tekrar işbaşına geliyor, hemen İngilizlere tutaklanması gereken kişilerin listesini veriyordu. Damat Ferit 11 Nisanda İngilizlere dayanarak Meclisi Mebusan'ı dağıtıyordu.

İktidar Ankara'da

İstanbul'un işgali bütün yurtta derin bir üzentüye yol açtı. Ancak Ankara direnmeye kararlıydı. Ankara'dan yükselen bir ses;

'İstanbul'un işgali milletin siyasi egemenlik ve özgürlüğüne indirilmiş son darbedir... Biz haklarımızı ve bağımsızlığımızı savunmak için giriştiğimiz savaşın kutsallığına inanmış ve hiç bir gücün bir ulusu yaşama hakkından yoksun edemeyeceği kanısına varmışızdır... Davamızın meşruluğu ve kutsallığı, bu günlürde, Tanrıdan sonra en büyük desteğimizdir" diyordu. (Mustafa Kemal, Nutuk, s.416-417)

Damat Ferit'in işbaşına gelmesi ve meclisin dağıtılması üzerine Ankara bu hükümeti tanımadığını ilan ediyor ve 23 Nisan'da toplanmak üzere bütün millete milletvekillerini seçmeleri duyuruluyordu. Artık iktidar Ankara'nın elindeydi.

İngilizlerin baskılarına rağmen Doğu vilayetleri de milletvekillerini seçiyor ve Ankara'ya gönderiyorlardı. İlk milli hükümet kuruluyordu.

Anadolu paylaşılıyor

Bütün Anadolu bayram sevinci içindeyken, İtalya'nın San Remo şehrinde toplanan işgalci devletler, Anadolu'nun paylaşılması üzerindeki son ayrıntıları görüşüyorlardı.

Buna göre; Ege'nin bir kısmı Yunanlılara bırakılıyor; Urfa, Antep, Mardin, Türkiye sınırlarının dışında kalıyor; Doğuda sınırlarını Amerika'nın tespit edeceği bir Ermenistan kuruluyor; Afyon, Balıkesir, Niğde, Mersin, Kütahya, İtalyanlara veriliyor; Diyarbakır, Sivas, Elazığ ve Tokat yörelerine kadar Fransızlar el koyuyor; İstanbul ve Boğazlarda "bayrağı ve bütçesi bağımsız" bir yönetim kuruluyordu. Kısacası Doğusuyla, Batısıyla Türkiye sömürgeleştiriliyordu.

●İngilizler Ankara'yı dize getirmek ve dağıtmak için Ege'de Yunanlıları büyük bir saldırıya geçirmişlerdi. Bu sırada emperyalizme uşaklık eden bazı Kürtler "Yunanlılar Ankara'yı alacak, biz de harekete geçelim" diye propaganda yapıyorlardı.

Fransa'nın, Diyarbakır, Elazığ, Sivas'ı almasının yanı sıra, ayrıca anlaşma teklifindeki bir başka madde de Doğuyu, ve Kürtleri çok yakından ilgilendiriyordu: Buna göre:

"Anlaşmanın imzalanmasından bir sene sonra Kürtler Milletler Cemiyetine başvurur ve Kürtlerin çoğunluğu Türkiye'den ayrılmak istediklerini ispatlarlarsa, Türkiye bu bölgedeki her türlü hukukundan vazgeçecektir." (Nutuk, s.755)

Kürtler,İngilizlerin bu sözde "bağımsızlık" teklifinin mi, yoksa Sivas Kongresinde ilan edilen birlik ilkelerinin peşinden mi gideceklerdi?

Mustafa Kemal ve arkadaşları Doğuya güveniyorlardı. Anadolu her yandan kuşatılmıştı. Ankara'nın dünyaya açılan tek kapısı Doğu bölgesiydi. Bu şartlarda Mustafa Kemal "elverişsiz barış kuralları dayatılırsa silahlı direnmede bulunabilmek için en elverişli bölgenin" Doğu olduğunu tespit ediyordu. Gerçekten de bu bölge işgal altına girerse, Anadolu'nun ortasında üç-beş vilayet içine hapsolan Türkiye'nin bağımsızlığını kazanmasına olanak yoktu.

İngilizlerin kışkırtmaları

Erzurum ve Sivas Kongrelerinin toplanması, ardından Ankara'da Büyük Millet Meclisinin çalışmaya başlaması İngilizlerin Doğuda yaratmak istedikleri kargaşalığa önemli darbeler vurmuştu. Ancak İngilizler işin peşini bırakmıyordu. Doğu nasıl Ankara'nın kaderi için tayin ediciyse İngilizlerin karanlık amaçlarının gerçekleşmesi için onlar bakımından da çok önemi taşıyordu. Bu yüzden Meclis'in açıldığı günlerde İstanbul'da bulunan Kürt Teali Cemiyeti Başkanı ve Osmanlı mebusu Abdülkadir'i Doğuya gönderiyorlardı. Abdülkadir, açıkça İngilizlerle işbirliği yapıyor ve daha önce Paris'te Doğuda Kürdistan kurulması için beyanatlar veren Şerif Paşa'yı destekliyordu. Abdülkadir'in Doğuya gidişinden sonra bazı kıpırdanmalar başladı.

Bu tehlikeyi sezen yurtsever Kürtler derhal Ankara'yı uyardılar. Dersim'den Abbasuşağı aşireti reisi Seyit Ali Efendinin oğlu Erzincan Mebusu Mir Hüseyin Efendi,11 Mayıs 1920 günü Meclis Başkanlığına bir önerge vererek şunları belirtti:

'Cahillik ve şakilik yüzünden her yıl az çok olagelen asayişi bozucu olaylara meydan vermemek için aşiretlerin aydınlatılıp uyarılmaları ve Kuvayi Milliyeye karşı birlik ve beraberliklerinin sağlanması için öğütlerde bulunmak üzere Hozat, Erzincan ve Kızılkilise bölgelerine Meclis içinden veya dışından seçilecek üçer kişilik heyetlerin gönderilmesi lüzumunu şimdiden bildirmek zorunda kaldım. Tezelden gereği yapılmalıdır. Bu tedbir vaktinde alınmazsa Anadolu'da ve bilhassa Kürdistan'da ayrılık yaratmak için milyonlarca lira harcayarak çalışmakta olan İngilizlerin kötü isteklerine kavuşmaları kolaylaşacaktır." (M. Goloğlu, Üçüncü Meşrutiyet, s.190)

Zamanında önlenen bir tehlike

Mir Hüseyin Efendi Meclisi uyarırken, tehlikenin ilk işaretleri Garzan'da ortaya çıktı. 1920 Mayısında Hıdranlı aşireti reisi Hüseyin Paşa bu çevrede, Kürt Teali Cemiyeti adıyla dağıttığı bildiride "İtilaf Devletlerinin Kuvayi Milliyeyi dağıtacağı ve bir Kürdistan kurulacağı" söyleniyor ve herkesin silahlı ve hazır beklemesi isteniyordu.

Bu olaylar Bahtiyar aşireti reisi Cemil Çeto'ya cesaret verdi. Erzurum Kongresinden sonra Mustafa Kemal'in yazdığı mektup üzerine Kuvayi Milliyecilerle dost olan Cemil Çeto, tutumunu değiştiriyor ve kendi yöresinde bir Kürt bölgesi yaratma hevesine kapılıyordu. Ancak bu teşebbüsü daha baştan darbe yiyordu. Reşkotan aşiretine birlikte isyan etmek için yazdığı mektuba olumlu cevap alamıyordu. Reşkotan aşireti reisi, Cemil Çeto'nun tehditlerine de aldırmayarak Ankara'ya bağlı olduğunu bildiriyordu. Buna rağmen Cemil Çeto harekete geçti, Garzan'a hakim oldu. Ancak üzerine asker gönderilince adamlarından bir kısmı kendisini terketti. Cemil Çeto'da kısa süren bu maceradan sonra 7 Haziran 1920 günü dört oğlu ile birlikte gelerek teslim oldu.

Kurtuluş savaşında bütün halk doğulusu ve batılısıyla milli bağımsızlığını korumak için birleşmiş ve fedakarca çalışmıştı. Resimde Kars'tan Batı cephesine kağnılarla ağır topları nakleden askerler görülüyor.

İngilizlerin Ege'de Yunanlıları büyük bir saldırıya hazırladıkları sırada Doğuda başgösteren bu tehlike büyümeden önlenmişti. Şüphesiz ki bunda bu harekete katılmayarak Ankara'yı destekleyen diğer aşiretlerin rolü tayin edici oldu. Aksi halde olaylar çok daha büyüyebilirdi ve Ege işgal edilirken, Doğuda Kürtlerle Türkler birbirleriyle savaşıyor olurlardı.

İngilizler Ankara hükümetini yok edebilmek için 12 *haziranında* Ege'de Yunanlılara saldırı emrini verdiler. Yunanlılar hızla Anadolu'nun içlerine doğru ilerlemeye başladılar. Kurtuluş mücadelesi ve Anadolu böylece çok tehlikeli günler yaşamaya başladı. İngilizler bütün güçleri ile yükleniyorlardı. Doğuda ki tehlikeler de bitmemişti.

"Nifakı kırmaya azmettik"

Cıbranlı Halit Bey, Yunan saldırısının hemen sonrasında 15 Haziran 1920'de "artık kurtuluş günleri geldi. Silahların ve harekete geçin. Ankara'daki hükümet zaten padişahı tanımıyor ve Yunanlılar onları ortadan kaldıracak" diyerek bütün aşiretleri isyana teşvik etmeye başladı. (Mondrostan Mudanyaya Kadar, 3. s.143)

Bu sırada İngilizlerin öteden beri üstünde durdukları ve kışkırttıkları Milli aşireti Urfa yöresinde isyan etti. Aynı sırada Fransızlar da Urfa 'yı ikinci defa işgal etmek için ilerliyorlardı. Mustafa Kemal bu isyanı şöyle anlatıyor:

"Milli aşireti reislerinden Mahmut, İsmail, Halil, Bahur, Abdurrahman beyler güneydeki düşmanlarla gizli temas ve irtibat kurduktan sonra, Siirt'ten Dersim yörelerine kadar bütün aşiretlerin reisi sıfatını takınarak o bölgeye baskı ve yönetme propogandasına kalkıştılar.

"Fransızlar, 1920 senesi Haziranda *sonunda Urfa'yı ikinci defa zaptetmek amacıyla, hareket ettikleri zaman Milli aşireti de Siverek yönünde ilerledi. Buna karşı o bölgede bulunan Beşinci fırkamız görevlendirildi. Bu fırka, o bölgedeki milli kuvvetlerimizle de takviye edildi. 19 Haziran 1920 tarihinde, kıtaların takibi altında güneydoğu yönünde düşman bölgesine kaçmaya mecbur edildiler. Bu aşiret bir müddet düşman bölgesinde hazırlandıktan sonra 24 Ağustos 1920'de üç bin atlı ve develi ve bin kadar piyadeden ibaret bir kuvvetle tekrar arazimize geçti. Asiler, aman dilenmek amacıyla geldiklerini söyleyerek mahalli komutanlarımızı aldattılar ve tedbir almakta ihmale sevk ettiler. Bu sırada, o civarda hareket halinde bulunan müfrezelerimize saldırarak, onları mağlup ve 26 Ağustos 1920'de Viranşehir'i işgal ettiler. Muhabere ve irtibatımıza mani olmak için, o bölgedeki bütün telgraf hatlarını kestiler.*

"Ancak, onbeş gün sonra, Beşinci Fırkanın Siverek, Urfa, Resulayn ve Diyarbakır'da bulunan kıtalarından gönderilen kuvvetler ve sadık aşiret kuvvetleri asileri yenilgiye uğrattılar. Takip olunan Milli aşireti tekrar güneye, çöle kaçtı." (Nutuk, 2, s.449)

Milli aşireti reisi Mahmut, İngiliz ve Fransızlara dayanarak Dersim'e kadar bütün Kürtlerin reisi olduğunu ilan ederken, yurtsever Kürtler buna şiddetle karşı çıkmışlardı. Nitekim Dersim, İzoli aşireti reisi Aziz, Millet Meclisine gönderdiği bir telgrafta şunları söylüyordu:

"Arnavut ve Arap kardeşlerimizin başına gelen ibret verici felakete Kürtleri de maruz bırakmak isteyen bir takım vicdansızların hain girişimini bütün varlığımızla reddediyoruz. Yedi asırdan beri islamiyeti koruyan din ve kan kardeşlerimiz olan Türk Milleti ile kader birliği etmeye söz ve yemin eyledik. İngiliz ve Fransız parası ile aramıza girmek isteyen bu iğrenç nifakı kırmaya azmettik." (Meclis Zabıt Ceridesi, c.5, s.84)

Düşmanın koltuğu altındaki "bağımsızlıkçılar"

Milli isyanı devam ederken Ege'de saldırılarını sürdüren Yunanlılar, Balıkesir ve Bursa'yı işgal etmişlerdi. Güneyde Fransızlar Pozantı önüne kadar ilerlemişler, oradan Doğuya yönelmişlerdi. Antep muhasara altındaydı, ve burada halk, savaşların en çetinlerinden birini veriyordu.

İnönü, 26 Eylül 1920 günü Mecliste yaptığı konuşmada Antep müdafaasını şöyle anlatıyordu:

"Bugün bildiğimiz muharebelerin en fedakar, en şiddetli olanları Antep'te geçmektedir. Şehir ikiye ayrılmıştır. Şehir içinde barikatlar kurulmuştur. Ahali, kendisini, Fransızlara ve onların vasıtalığını bilerek veya bilmeyerek yapan Ermenilere karşı müdafaa ediyor. Hergün şehre top atıyorlar. Tabii kadınlardan ve çocuklardan şehit veriliyor. Çok üzüntü duyuyoruz. Fakat böyle bir kurtuluş davasında bir yaşından itibaren vatandaşlarımızın ve bütün kadınlarımızın hisse aldığını görerek yaşamak için, bağımsız olarak ve şerefle yaşamak için azim sahibi olduğumuzu daha kuvvetli olarak ispat ettiğimizi zannediyoruz". (Samed Ağaoğlu, Kuvayi Milliye Ruhu, s. 155)

İşte bir yanda yurdunu işgal ettirmek için Kürt, Türk demeden ve bir yaşından itibaren bütün yurttaşların pay sahibi" olduğu bir kurtuluş savaşı, bir yanda onları arkadan vuran, işgalci düşmanın koltuğu altında "bağımsızlık" peşinde koşan bir avuç millet hainleri... İşte Doğu bütün çıplaklığıyla bu ibret verici sahneleri yaşıyordu.

YARIN: "Biz buraya ölmeye geldik"

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre

KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

10

İLHANLILAR MOĞOLLAR DEVRİNDE KÜRTLER

Kürdistan, ilhanlılar tarafından işgal edildi

● *Olcaytu devrinde Kürdistan eyaletinin merkezi Bahar'dan Çamçamal'a nakledildi. Eyalet son derece haraptı. Eyaletin geliri Selçuklular devrindekine oranla ancak onda biri buluyordu*

● *Kürt eyaletleri Moğol emirleri tarafından idare ediliyordu*

● *Şehrizor boşaltılınca buradaki Kürtler Suriye ve Mısır'a doğru çekildiler. Daha sonra Cezayir'de Laven ve Babin adlı iki Kürt kabilesi ortaya çıktı*

Büyük İlhanlılar devrinde, Kürtlerin bahsi pek seyrek geçer. Önceleri Putperest, sonra da Müslüman olan bu hükümdarlar, Hıristiyanlar ile el-birliği ettikleri ve Hıristiyanların da Müslüman komşularına karşı bir hayli kinleri olduğu için, o zamanlara kadar Eyyubilerin harplerine katılmış olan Kürtler, dağlarından dışarı çıkmamak ve ancak İlhanlıların düşmanlarına zafer duaları etmekle yetinmek mecburiyetinde kalmışlardı.

KÜRDİSTAN'IN İŞGALİ

Selçuklular zamanında kurulmuş olan Kürdistan eyaleti (merkezi Hemedan civarında, Bahar), Malik Tudan tarafından zaptedildi. Kendisi meşhur Emir Çoban'ın babası idi. 1254'te Hemedan'dan kalkan Hulagu, Bagdad üzerine yürüdü. Moğollar, Kirmanşah'ta mal ve cana saldırdılar. (1) Bagdad'ın alınmasından önce, Hulagu, Erbil'i zaptetmek üzere, kuvvet gönderdi. Buranın valisi Şalaba Moğollara boyun eğdi. Fakat kalenin Kürt muhafızları ona uymadılar. Erbil, Musul atabeyi Badr al-'din Lu'lu' yardımı ile alındı. Bagdad'ın zaptı Şahrizur'un boşalmasına sebep oldu. Buradaki Kürtler Suriye ve Mısır'a doğru çekildiler. Bu olayların uzak yankıları Cezayir'de Laven ve Babin adlı iki Kürt kabilesinin ortaya çıkmasında görülmektedir (2)

Azerbaycan'a dönen Hulagu, 657'de yeniden Suriye'ye hareket etti. Moğollar Hakkari memleketinde rastladıkları bütün Kürtleri kılıçtan geçirdiler. Ondan sonra Elcezire, Diyarbekır, Mardin ve Eyyubilerden Kamil'in elinde bulunan Meyyafarıkin alındı. Hulagu'ya sadık kalmış olan Badr al-Din Lu'lu'un ölümünden sonra, oğlu Salih Mısır sultanı Baybars tarafına geçti ve tahtı için, ondan teminat aldı. Musul civarındaki Kürtler Hıristiyanlara hücum ettiler. Kürt, Türkmen ve Şullardan meydana gelen Musul muhafız kıt'asının Moğollara cesur bir direnme göstermesine rağmen, şehir hile ile onların eline geçti

KÜRTLER MOĞOLLARI TUTMADI

Suriye'de Kürtler memluk sultanlarının tarafını tutuyorlardı. Baybars, Barkay Han'a gönderdiği mektupta Türk, Kürt ve Araplardan müteşekkil ordularını övüyordu. Abaka zamanında ermeni Hayton, Mışır ordularının bir istilasından sonra (1278'den evvel), Moğolların kuzey Suriye'de yaşayan Kürtlerin (gordin) 5.000 evini nasıl "aldığını" anlatıyor. Fakat 1281'de Moğolların mağlubiyetinden sonra, Türkmen ve Kürtlerden meydana gelen Müslüman kuvvetleri Kilikya'yı yağma ettiler. Kürtlerin Moğollar ile seyrek olan birleşmeleri daha ziyade Fars gibi, uzak bir bölgede görüldü. Ulcaytu devrinde, 1305'de Gilan'ı istila eden ordular arasında Kürtler de vardı. Daha sonra, kendisini Şi'ilerin mehdisi ilan eden Musa adlı bir Kürt, Ulucaytu tarafından idam edildi. 1311'de Rahba'yi eline tutan Badr al-Din Kurd, Moğollara direndi.

Şemdinli Şeyhlerinin tarihe geçen konakları

MOĞOL İSTİLASI KÜRDİSTAN'I HARAP ETTİ

Kürt eyaletleri Moğol emirleri tarafından idare ediliyordu. Arbil'de mücadeleler eksik olmuyordu. Burada konaklamış olan Moğol ordusuna mensup kayaci denilen Hıristiyan dağlılar, reisleri Balu aleyhinde, şikayette bulundular ve Arapların destekledikleri Kürtler ile mücadeleye giriştiler. Bu olaylar 1297'de başladı ve 1310'da son haddine erişti. Moğollar Hıristiyanlar tarafından işgal edilen kaleyi, büyük güçlükler ile boşalttırabildiler. Bunlar muhasaraya Kürtleri de getirmişlerdi. Hıristiyanlara eğilimli olan Moğol emiri, bunları, Hıristiyanların Araplar tarafından katledilmelerine mani olmak üzere, kullanmak istedi. Kan dökülmesinin önüne geçilemedi ise de, Kürtler buna katılmadılar. (3)

Meraga ile Erbil arasındaki alan Moğol ordularına başlıca dayanak bölgesi vazifesini görüyordu. Fakat bu devirde Urmiye gölünün güneyindeki bölge büyük oranda Türkler ve Moğollar tarafından işgal edilmişti.

Ulcaytu devrinde Kürdistan eyaletinin merkezi Bahar'dan Sultanabad'a (Çamçamal) nakledildi. Eyalet son derece haraptı. Eyaletin geliri, Selçuklular devrindekine oranla ancak onda biri bulmakta idi.

İlhanlılar ortadan kalktıktan sonra, Sulduz ve Calayır kabilelerine mensup iki Moğol ailesi rekabete giriştiler. Toprakların "iki Hasan" arasında taksimi (1338) gereğince Kürdistan ve Huzistan emir Akranç'ın çocuklarına düştü. Calayir Bayazid 1383-1384 te Kürdistan'dan ve Irak-ı Acemden kendine özel bir tımar sağladı.

(1) Raşid-al-Din, s.225
(2) ibn Haldun, Hist-des Berberes, II, s.461
(3) Historie de Mar Jabalaka, III, s.152

YARIN: Moğollardan sonra Kürdistan Türkmen nüfusuna girdi

Ankara'da Meclis'in açılacağı gün bütün Ankara oradaydı. En önde gönüllü Kuvayi Milliyeciler görülüyor.